Nr. 125. Należytość pocztowa opłacona ryczałtem. Kraków, piątek 3 czerwca 1927. Rok XLVI.

Prenumerata miesięczna:
Bez odnoszenia 4·— zł.
Z odnoszeniem 4·50 „
Z przes. poczt. 4·50 „
Zagranicą. . . . 8·— „
Cena numeru: 20 groszy
Adres Redakcji: ul. Wielopole L. 1. Telefon Nr 3542 i 4450.
Adres Administracji: ul. Wielopole L. 1. Telefon Nr 1572, 3542 i 1198.
Nr. czeku PKO 400,402

REFORMA

wychodzi codzie...e o godzinie 2 po południu

Nowe kłopoty imperjum brytyjskiego.

Kraków, 1 czerwca.

(j.) Imperjum brytyjskie, mające swoje dominja i kolonje we wszystkich częścaich świata, musi mieć z natury rzeczy, zarówn jakościowo jak ilościowo, największe troski polityczne. Jeżeli w czasach obecnych troski te występują w sposób groźny równocześnie na tylu punktach, to przypisać to należy z jednej strony wzmożonemu ruchowi emancypacyjnemu wśród hołdowniczych narodów, z drugiej strony agitacji zewnętrznej, zwłaszcza sowieckiej.

W ostatnich dniach doniosły telegramy o zatargu, który powstał **w Egipcie** pomiędzy rządem lokalnym, a przedstawicielstwem Anglji. Tło zatargu jest następujące:

Parlament egipski uchwalił we czwartek ubiegłego tygodnia wniosek **o zniesienie stanowiska „sirdara“**, to jest angielskiego wodza naczelnego armji egipskiej. Przeciwko tej uchwale zaprotestował natychm[illegible] lord Lloyd, wysoki komisarz an[illegible] dla Egiptu i zażądał **reasumpcji** [illegible]wały powyższej. Omawiając tę [illegible] z premjerem egipskim Zivarem paszą, podniósł wysoki komisarz angielski, że naczelnym wodzem armji egipskiej **musi być oficer angielski** choćby z tego powodu, że Wielka Brytanja jest gwarantką niezawisłości Egiptu i musi czynnie wystąpić przeciwko wszelkiej próbie z zewnątrz naruszenia tej niezawisłości. W sprawie tej lord Lloyd interwenjował również u króla Fuada, ale bez widocznego skutku. Jak donosi „Daily Mail“, lord Lloyd zawiadomił rząd angielski o dwóch rzeczach: najpierw że Zaglul pasza coraz więcej traci panowanie nad skrajnem skrzydłem swojej partji, a powtóre że należy natychmiast zarządzić środki zaradcze przeciwko „zbójeckiej kampanji“ Egiptu.

Zaglul pasza, przywódca większości parlamentu egipskiego, cieszący się w całym kraju ogromną popularnością, jest tym politykiem, z którym rząd angielski nieustannie porozumiewa się, zwykle za plecami rządu egpiskiego. Poplecznicy rządu angielskiego, między nimi Adli i Sarvat, utrzymują się na stanowiskach swoich jedynie dzięki poparciu ze strony Zaglula paszy, chociaż Adli musiał niedawno mimo tej protekcji ustąpić.

Ale skutkiem tych stosunków z rządem angielskim Zagłul pasza coraz bardziej traci panowanie nad skrajnymi ncjonalistami egipskimi, dążącymi wprost do „wyrzucenia“ Anglików z Egiptu. Pod parciem ekstremistów parlament egipski uchwalił znieść stanowisko „sirdara“, a następnie skreślić w budżecie dodatek egipski do kosztów administracji Sudanu. Te wysoce niepożądane konflikty wybuchnęły teraz właśnie, gdy rząd angielski chce załatwić szereg spraw, które mają swój początek w deklaracji angielskiej z lutego 1922 r. i które domagają się jak najrychlejszego załatwienia.

Ponieważ wpływy Zaglula paszy w tym wypadku zawiodły, rząd angielski poszedł za radą lorda Lloyda i **wysłał z Malty do Aleksandrji trzy wielkie okręty wojenne.** Działa wielkiego kalibru mają bardzo przekonywującą wymowę, nawet gdy milczą. Wszystkie ludy na bliskim wschodzie znają oddawna bardz dobrze tę wymowę. Kiedy wojenne okręty angielskie zawinęły do portu Aleksandrji, otrzymał rząd egipski od rządu angielskiego notę, **która ma wszelkie cechy ultimatum.** Nota żąda natychmiastowego wstrzymania politycznej kampanji antiangielskiej. Dalej żąda nota, ażeby „sirdar“ angielski z pominięciem egipskiego ministra wojny, miał pełną władzę wodza naczelnego armji egipskiej. W razie niewypełnienia wymienionych żądań angielskich rząd Wielkiej Brytanji będzie się uważał za uprawnionego do zniesienia suwerenności Egiptu, przyznanej mu w r. 1922, i do wprowadzenia dawnego protektoratu.

Oficjalne biuro Reutera donosi, że wysłanie angielskich okrętów wojennych do Egiptu, nastąpiło jedynie dla ochrony życia i mienia obcych obywateli. Ale energiczna nota angielska do rządu egipskiego i niemniej energiczna rada lorda Lloyda mówią zgoła co innego. W sedno sprawy trafił „Evening Standard“, który pisze: „Pod rządami słabego lorda Allenby daliśmy Egipcjanom zbyt wiele wolności. Nowy komisarz lord Lloyd od początku chciał występować energicznie, ale przeszkadzał mu pacyfista Chamberlain, zapatrzony w Locarno. Obecnie polityka angielska w Egipcie, jak zresztą wszędzie indziej, ulegnie zmianie. Chodzi tylko o to, ażeby na miejsce słabości nie przyszedł zbytek siły“.

Obawy dziennika angielskiego są prawdopodobnie płonne. Anglja, która potrafiła po krwawej wojnie zjednać sobie całkowicie Boerów, potrafi także w Egipcie znaleźć właściwą drogę do pogodzenia egipskiej dumy nardowej z interesami Brytanji.

—0—

Możliwość rozwiązania parlamentu egipskiego.

(Telegram własny „N. Reformy“).

Londyn, 1 czerwca. Wczoraj miał premjer egipski Serwet pasza w parlamencie egipskim podać do wiadomości tekst noty angielskiej. Jeżeli parlament **nie zgodzi się na żądanie Anglji** i odmówi przywrócenia pozycji poborów dla Sirdara, **nastąpi wówczas rozwiązanie parlamentu.**

W razie **rozwiązania parlamentu obawiają** się wybuchu rozruchów przeciw cudzoziemcom.

Wielkie przygotowania wojskowe w Rosji

Moskwa, 1 czerwca (AW). **Koncentracja armji czerwonej** jest **najsilniejszą w Syberji Wschodniej i kraju Przyamurskim.**

Według pogłosek, Rewwojensowiet w swoich demonstracjach **nie ograniczy się jedynie do terenu Dalekiego Wschodu,** ale nakaże również **koncentrację wojskową w Turkestanie, południowym Kaukazie, a nawet Białorusi i wschodniej Detgalji.**

Jednocześnie ma być ogłoszony **stan wyjątkowy w portach czarnomorskich,** leżących na terytorjum Związku Sowieckiego.

Gros sił **czerwonej floty czarnomorskiej** ma być skoncentrowany **w Batumie.**

Woroszyłow uważa wojnę z Anglją za nieuniknioną.

Z Moskwy donosi Rps:

Komisarz armji i floty, **Woroszyłow,** dokonywujący podróży inspekcyjnej na południu Rosji, przybył do Sebastopola, gdzie wygłosił **na zebraniu oficerów sowieckich wielką mowę polityczną, w której oświadczył, że wojna pomiędzy Rosją sowiecką a Anglją jest prawie nieunikniona i że spodziewać się należy dalszych komplikacyj międzynarodowych.**

Stan wojenny w Bessarabji.

Berlin, 1 czerwca. Jak donoszą z Bukaresztu, w związku z zerwaniem stosunków angielsko-sowieckich **rząd rumuński ogłosił w Bessarabji stan wojenny, a w 20-kilometrowym pasie granicznym zaostrzony stan wojenny.** Na granicy sowieckiej zwiększono zarządzenia ostrożnościowe ze względu na poufne wiadomości, jakie otrzymał rząd rumuński **o mobilizacji po stronie sowieckiej.**

Eskadra wojenna angielska na Bałtyku.

(Telegram własny „N. Reformy“).

Londyn, 1 czerwca. Admiralicja angielska komunikuje, że poczyniono przygotowania do wyruszenia na morze Bałtyckie statku wojennego „Aleco“ oraz kilku łodzi podwodnych. Flotyla ta odwiedzi między d. 11 i 15 bm. Gdynię, potem Helsingsfors, Tallin i inne porty północne.

Morskie zbrojenia Francji

Z Paryża donoszą: Budżet marynarki wojennej francuskiej na rok 1928 wynosi 2.550 milj. franków. Jest to najwyższa suma od szeregu lat. W roku ubiegłym budżet marynarki wojennej wynosił 1.880 milj. franków.

Sowiety rozpisują wewnętrzną pożyczkę

Z Moskwy donoszą: Rząd sowiecki postanowił 15 czerwca rozpisać 12 proc. pożyczkę państwową na sumę 200,000.000 rubli, na przeciąg 10 lat. Pożyczka ma służyć na zagraniczne zakupy sowietów. Można ją uważać za **bezpośrednie następstwo zerwania stosunków z Anglją.**

—0—

FRANCISZEK KVAPIL

U grobu Juljusza Słowackiego

Franciszek Kvapil, niedawno (1925) zmarły poeta i literat czeski, należał, obok Jelinka, do najstarszych przyjaciół Polski, a wielbiciel i tłómaczów literatury polskiej. Asnyka i nowszych polskich poetów (w antory Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego, Asnyka i nowszych polskich poetów (w autologji), pisał też szereg studjów z ich życia i twórczości przyczyniając się walnie do spopularyzowania naszej poezji w Czechach.

W roku 1898 napisał i umieścił w rocz. I. „Słow Przehledu“ Czernego rozprawkę pod powyższym tytułem, którą ze względu na jej nieprzemijającą wartość, a obecną aktualność, podajemy w całości w przekładzie polskim.

R. Zawiliński.

Słońce marcowe rzucało na Paryż potop płonących blasków. Wszędzie już było pełno zieleni. Na bulwarze de Clichy wysmukłe pseudoplatany odziewały się w siwo-zieloną koronkę szerokich liści, skąd z wiszących gron kwiatowych sypał się niekiedy na chodnik deszcz drobniutkiego kwiecia. Kasztany pyszniły się potopem różowych kiści. Powietrze było przesycone wonią, i czuć w niem było unoszący się balsam nowego życia. Nic dziwnego, przecież tu już była wiosna. Po zimnie niezwykle ciężkiej i śnieżnej, rozwinęło się wszystko nagle i rozkwitło jakby pod różdżką czarodziejską.

A przecież wśród tego owładnęła mną dziwna melancholja. W „Librairie de Luxembourg“ Władysława Mickiewicza ujrzałem przed kilku dniami piękne dzieło Małeckiego: „Juljusz Słowacki, jego życie i dzieła“. Dawno już pragnąłem je czytać, za garstkę franków stało się moją własnością. I rzeczywiście nie puściłem go z ręki, dopóki nie obróciłem stronicy ostatniej.

Słowackiego ubóstwiałem. Już jako gimnazjalista przeczytałem wszystkie jego poezje. Mickiewicz, to potężny obelisk z granitu; choćby wokół szalała burza dzika, nie drgnie, oprze się wichurze, spokojny, wyniosły, majestatyczny. Ale Słowacki! Wspaniała fata morgana przepięknych barw, owiane tajemniczą muzyką sfer dalekich. Przytem duch ognisty, niespokojny, rewolucyjny. Mickiewicz budował i wierzył, Słowacki wierzył również, ale często rozpaczał i szarpał się w przeciwnościach. Mickiewicz, chociaż wykarmiony romantyzmem, był klasykiem, z ogniem w sersu Ajschylowego Prometeusza; w Słowackim już się chwiała, walczyła i cierpiała dusza człowieka nowożytnego. Mickiewicz stał się wieszczem przeszłości i teraźniejszości swego narodu, w Słowackim zrodziła się przyszłość — z jego poetyckiego testamentu wytryska cała dalsza poezja polska do Asnyka i do Tetmajera. A Małecki tak wymownie, tak wiernie nakreślił jego portret jako poety i jako człowieka! — Zapragnąłem gorąco zobaczyć miejsce, gdzie piewca „Kordjana“ i „Balladyny“ śnił swój sen spokojny i wieczny.

* * *

Montmartre wznosi się stóp trzysta nad powierzchnią Sekwany. Niezwykły, niezapomniany jest stąd widok na Paryż. Rozległe, bez końca, morze domów, a ponad nie jak olbrzymy z czasów bajecznych dźwigają się czoła Panteonu, Ś-tej Klotyldy, Domu Inwalidów, Notre Dame, wieża Eiffla, Łuk d'Etoile. Nawet nie trzeba wchodzić na wieżę — tour de Solferino — aby wzrok ogarnął ten widnokrąg niezmierzony budowli od Vincennes aż do Bois de Boulogne, a w prostej linji na południe aż ku Montsouris i ku Montrouge. W olbrzymim tym chaosie nawet takie kompleksy jak Luwr i Tuilerje giną dla oka jako punkty nieznane, ledwo dostrzegalne.

Gdy członkowie późniejszego św. przymierza zdobyli Paryż w r. 1814 wyjechał Buelow ze swymi dragonami na to wzgórze i pokazywał im piękności wiecznego miasta. W r. 1871 grzmiały stąd działa przeciw Prusakom, a wnet potem przeciw — komunie. Kiedy się rozgrywają światowe wypadki we Francji, zawsze z Montmartru przemawiają działa. — Zaiste, raczejby należało szukać źródła tej nazwy w Mons Martis, niżeli w Mons Martyrum, jakkolwiek podług legendy św. Dionizy był tu właśnie umęczony. Na miejscu, gdzie szatan wojny przy każdej sposobności najbardziej szaleje, założono przybytek wiecznego spokoju — cimetiere Montmartre.

Na tym to cmentarzu pochowano Słowackiego dnia 5 kwietnia r. 1849.

Poeta sam sobie to miejsce wyszukał. W ostatnich latach życia miał osobliwe upodobanie przechadzać się samotnie po cmentarzach. Najczęściej bywał na Pere Lachaise i na Montmartre. Podczas nocy gwiaździstych odwiedzał schronienia zmarłych, szukając spokoju i wytchnienia, za któremi tęsknił darmo całe życie. Ale nie był to już ten Słowacki, który pod wieńcem lodowców alpejskich nad modrem jeziorem genewskiem prześnił najpiękniejsze dni swej młodości, ani ten, który w maju r. 1836 błąkał się z Zygmuntem Krasińskim po pustych ulicach Rzymu, albo we willi Mills, pełnej róż i cyprysów, siadał o zmierzchu na ruinach pałacu cezarów i marzył o nieśmiertelności. — Nie był to również Słowacki, który na wierzchołku piramid podziwiał wspaniały przepych słońca zachodniego w pustyni, a w klasztorze na Libanie spowiadał się staruszkowi ze wszystkich grzechów swego żywota, a w duszy jego rodził się pomysł „Ojca zadżumionych w El-Arish“. Tem mniej był to piewca genjalny „Beniowskiego“, w którym do błękitów swej poezji domieszał i „żółci ziemskiej“, a równocześnie strząsnął z siebie wszelkie oszczerstwa, zawiść i łość wykrętnych antagonistów, nie wahając się z prawdziwą dumą zawołać do samego Mickiewicza: „Bądź zdrów! — a tak się żegnają nie wrogi, lecz dwa na słońcach swych przeciwnych — bogi“.

Słowacki ówczesny to był autor „Księdza Marka“ i „Snu srebrnego Salomei“. Mistyczna nauka Towiańskiego otoczyła jego ducha siecią chorobliwych teoryj, a jeśli go zupełnie nie omotała, przecież zniszczyła zdrowy jego pogląd na życie ludzkie. Nie uległ jej przecie bez walki. Ale gdy wreszcie wyrwał się z koła uczniów Mistrza, były skrzydła jego nadłamane. Została mu wprawdzie olbrzymia wyobraźnia dawniejsza, — jego „Król Duch“ to przecież wspaniałe widzenie apokaliptyczne — ale jest również mglisty, niejasny, zagadkowy.

(C. d. n.)

Z czeskiego przełożył R. Z.

Ostre wystąpienie ambasadora ameryk. przeciw sowietom.

Paryż, 1 czerwca.

Onegdaj w dniu pamiątkowym żołnierzy amerykańskich poległych podczas wojny, ambasador amerykańskich **Herrick** złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, poczem po południu na cmentarzu wygłosił przemówienie, w którem **w bardzo ostrych słowach wystąpił przeciwko sowietom i bolszewizmowi.** Ambasador powiedział m. in., iż tak, jak obecnie zwalcza się niebezpieczeństwo wojny metodami naukowemi, tak i niebezpieczeństwo bolszewickie trzeba zwalczyć tą samą metodą. Narody, które dotąd pokładały ufność w skuteczność i celowość dotychczsowych form rządowych, stanęły obecnie przed problemem nowej formy rządu, która, jakkolwiek mianuje się rządem narodu, jednakowoż **nie posiada w całej historji odpowiednika, jeżeli chodzi o jej despotyzm.** Jeżeli ktoś dostanie napadu wścieklizny, to się go zamyka, nie pytając go o to, co sądzi o swojej chorobie. Narody ogarnięte szałem są niebezpieczniejsze od Nerona. **Ameryka, która przez tyle lat broniła swej wolności, nie może spokojnie przyglądać się działalności bandy, która opanowała jedną rasę i która cały świat chciałaby zatruć swoim jadem.** Nikt nie zamierza wtrącać się do spraw wewnętrznych Rosji, rząd sowiecki może czynić w Rosji, co mu się podoba, natomiast — mówił Herrick — **musimy się bronić przed trucizną, którą nam chce wsączyć bolszewizm. Przeciw tajemnemu zatruwaniu nas musimy się tak samo bronić, jak gdyby wystąpiono przeciwko nam w otwartej walce.**

—o—

Anglja ma wstrzymać kredyty dla Niemiec?

Berliński „Der Tag" zamieszcza alarmujący artykuł **o zamierzonem wstrzymaniu kredytów angielskich dla Niemców z powodu pomocy, którą Niemcy okazują Rosji sowieckiej.** Dziennik pisze, że po Locarno obiecywano sobie ewakuację Nadrenji, Saary, rewizję granic wschodnich i zwrot kolonij. Tymczasem zamiast tego **Anglja poczęła popierać Polskę.** Było to dowodem, że Anglja dąży do utworzenia kordonu koło Rosji sowieckiej. Dziś powstało dla Niemiec nowe niebezpieczeństwo. **Niemcy są przedstawiane wszedzie jako instruktor, bankier i organizator Rosji sowieckiej.** Anglja dąży do **blokady finansowej Rosji, widząc w Niemczech dostawcę Rosji, wstrzyma wszelki dopływ kapitału do Niemiec.** Niemcom wówczas będzie niezwykle trudno zachować neutralność a to tembardziej, że w art. 3-im traktatu berlińskiego Rzesza niemiecka zobowiązała się wstrzymać się od współdziałania w gospodarczym bojkocie państw trzecich przeciwko Rosji. Należy obecnie zbadać wszystkie możliwości, któreby tę sytuację mogły wyjaśnić.

Dostawy polskiego węgla dla kolei litewskich.

Ag. Wschodnia donosi z Warszawy: Jak nas informują, toczą się w obecnej chwili **nieoficjalne rokowania w sprawie dostawy polskiego węgla dla litewskich kolei żelaznych w ilości kilkudziesięciu tys. ton.** Najciekawszem jest, że rozważaną jest możliwość przetransportowania węgla linją Landwarowo-Koszedary. Pertraktacje, których pomyślne doprowadzenie do końca mogłoby mieć doniosłe następstwa, prowadzi warszawskie towarzystwo kopalń węgla.

Telegramy.

Komercjalizacja kolei pod znakiem pytania.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 1 czerwca (A). Dowiadujemy się, iż **projekt komercjalizacji kolei** spotkał się **z silną opozycją w łonie rządu. Przeciwnym** oddaniu kolei państwowych w ręce prywatnego kapitału **jest także szef rządu Marszałek Piłsudski.**

Wypłata rent ubezpieczeniowych obywatelom polskim zagranicą.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 1 czerwca. **Obywatele polscy, przebywający zagranicą mieli dotychczas trudności w otrzymywaniu należnych rent ubezpieczeniowych.**

Ministerstwo skarbu **usunęło te trudności** udzielając **ubezpieczalni krajowej w Poznaniu pozwolenia na przekazywanie przebywającym zagranicą obywatelom polskim rent ubezpieniowych** za pośrednictwem **Banku Polskiego.** Renty te przesyłane będą pod adresem **odnośnych konsulatów** zagranicznych.

Zwolnienie ze służby dyplomatycznej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 1 czerwca. Przeniesiony w swoim czasie w stan nieczynny poseł polski przy Kwirynale, **Kozicki**, został w dniu dzisiejszym zwolniony **ze służby państwowej.** Odnośny dekret podpisał Prezydent Rzeczypospolitej.

Odparcie pretensyj litewskich do Wilna.

Memorandum Polski do wielkich mocarstw.

(Telegram własny „N. Reformy").

Paryż, 1 czerwca. **Ambasada polska w Paryżu złożyła wielkim mocarstwom memorandum,** zawierające oświadczenie **co do stanowiska Polski w sprawie wileńskiej.**

Memorandum polskie jest **odpowiedzią na wystąpienie rządu litewskiego** do wielkich mocarstw, w którem Kowno zgłasza **pretensje do Wileńszczyzny.**

W odpowiedzi swej rząd polski **zbija argumentację litewską** i oświadcza, że Polska uważa sprawę litewską **za definitywnie rozstrzygniętą.**

Jasne i stanowcze stanowisko rządu polskiego wywarło w kołach dyplomatycznych **doskonałe wrażenie.**

O zmianie Konstytucji litewskiej rozstrzygnie referendum.

Kowno, 1 czerwca (AW). **Rząd Waldemarasa zdecydował się na przeprowadzenie jeszcze w lecie roku bież. referendum narodowego w sprawie zmiany konstytucji i ordynacji wyborczej do sejmu.**

W sferach rządowych **poufnych najwidoczniej w znaczeniu nacisku administracyjnego,** przypuszczają, że referendum wypowie się za przyjęciem projektu rządowego reformy bez zmian. **Tylko w tym wypadku** rząd zdecyduje się **na zarządzenie w krótkim czasie wyborów do sejmu.**

—o—

Gen. Kleszczyński skazany na śmierć.

(Telegram własny „N. Reformy").

Wilno, 1 czerwca. Z Kowna nadeszły wiadomości, że szpieg sowiecki, b. szef sztabu gen. litewskiego, **gen. Kleszczyński, został skazany na śmierć.**

Decydujące narady w sprawie sfinalizowania pożyczki zagranicznej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 1 czerwca. Po **przyjeździe pełnomocników amerykańskich prace nad ostatecznem wykończeniem umowy pożyczkowej** rozpoczęły się **w przyspieszonem tempie.**

Po wstępnych naradach min. **Czechowicza z przedstawicielami konsorcjum** banków amerykańskich, na których **sprecyzowano wytyczne kontraktu,** odbyła się wczoraj o godz. 5-ej **na Zamku kilkugodzinna konferencja** pod przewodnictwem **Prezydenta Rzeczypospolitej,** w której wzięli udział premjer marsz. **Piłsudski,** wicepremjer **Bartel** oraz ministrowie **Czechowicz i Zaleski.** W dniu dzisiejszym **prace odbywają się w dalszym ciągu, a zakończenia ich spodziewają się nie później jak do dni 10.**

W sferach finansowych utrzymują, że **kurs pożyczki,** który obowiązywał będzie na rynku amerykańskim i angielskim **określono na 93, a oprocentowanie nie przekroczy 7** od stu w stosunku rocznym.

—o§o—

Kiedy zwołana będzie nadzwyczajna sesja Sejmu?

Warszawa, 1 czerwca (AW). **Konferencja p. Premjera z p. Marszałkiem sejmu** odbędzie się **dziś o godzinie 4-tej popołudniu.**

W zbliżonych do rządu **kołach parlamentarnych** zapewniają, że **tendencją rządu** będzie **ograniczenie porządku dziennego obrad do spraw gospodarczych.**

O ustalenie porządku obrad.

Dzisiejszą konferencję p. Premjera z p. Marszałkiem sejmu poprzedzić ma **rozmowa marszałków sejmu i senatu,** podczas której **ma być omawiany program prac nadzwyczajnej sesji sejmowej.** Omawiane będą też **opinje stronnictw** w tej sprawie, w związku z ostatnią konferencją reprezentantów klubu politycznego posła Głąbińskiego.

Liczny zjazd posłów.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 1 czerwca. W dniu dzisiejszym zaznaczył się **liczny zjazd posłów z kraju.** Przy tej sposobności odbywają się **narady klubowe.** Przedmiotem obrad i rozmów klubowych jest oczywiście **program prac Sejmu,** a zwłaszcza i przedewszystkiem nadchodzące **niedługo wybory.** W braku konkretnych danych, rozmowy te i konferencje obracają się około przypuszczeń i snują **tylko kombinacje,** pozbawoine — jak dotychczas — realnej podstawy. Będzie ona dopiero dana na tle rozmowy, jaka odbędzie się dziś wieczorem w Belwederze.

—o—

Wykrycie tajnej drukarni komunistycznej w Berlinie.

(Telegram iskrowy „N. Reformy").

Paryż, 1 czerwca. Jak donoszą z Berlina, policja polityczna wykryła tam **tajną drukarnię komunistyczną, w której drukowano odezwy przeciwko policji i Reichswehrze.** Dokonano szeregu aresztowań i skonfiskowano materjał.

Starcia z faszystami w Nowym Jorku.

Nowy Jork, 1 czerwca. Uroczystości ku czci poległych w ostatniej wojnie miały **przebieg burzliwy.** Przedpołudniem **doszło do starć między faszystami a antyfaszystami włoskimi,** przyczem zostało **zabitych 2 faszystów.** Popoł. doszło do **burzliwych scen,** gdy faszyści chcieli pomścić zabitych. Po zawezwaniu policji, która interwenjowała, spokój przywrócono. **Na jednem z przedmieść N. Jorku doszło do rozruchów,** ponieważ tajny związek Ku-Klu-Kslan zjawił się wbrew umowie w uniformach.

—o—

Otwarcie międzynarodowej wystawy hygienicznej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 1 czerwca. Wczoraj w południe na placu gmachu gł. inspektoratu W. P. nastąpiło uroczyste otwarcie międzynarodowej wystawy hygieniczno-sanitarnej, urządzonej w związku z odbywającym się obecnie w Warszawie kongresem medycyny i farmacji wojskowej. Otwarcia wystawy dokonał Prezydent Rzeczypospolitej. W uroczystości wziął udział szereg ministrów, przedstawiciele wojskowości, wszyscy uczestnicy kongresu, oraz liczni przedstawiciele świata naukowego. P. Prezydent zwiedzając wszystkie pawilony wystawy, żywo interesował się poszczególnymi działami.

—o—

Izba lordów o zerwaniu stosunków z sowietami.

(Telegram iskrowy „N. Reformy").

Paryż, 1 czerwca. Jak donoszą z Londynu, w Izbie lordów odbywała się dyskusja nad zerwaniem stosunków angielsko-rosyjskich. — Wielu lordów krytykowało decyzję rządu, jako mogącą wywołać ujemne skutki na międzynarodowym terenie. **Balfour** w imieniu rządu oświadczył, że **zerwanie nie pociągnęło za sobą żadnych zgubnych konsekwencyj na terenie międzynarodowym.** Birkenhead, wicekról Indyj, oświadczył, że **zerwanie przyczyniło się do podniesienia prestige'u angielskiego w całym świecie.**

Odezwa do wszystkich naiwnych świata.

Moskwa, 1 czerwca (PAT). Radjostacja moskiewska donosi, że **zwyczajne posiedzenie plenarne komitetu wykonawczego kominternu** zostało zamknięte. Na sesji tej przyjęto szereg rezolucyj w sprawach **chińskich,** w sprawie grożącego **niebezpieczeństwa wojny** i w sprawie działalności opozycji.

Po zamknięciu sesji ogłoszono wezwanie **do robotników i włościan całego świata, do wszystkich uciśnionych narodów, żołnierzy i marynarzy, aby bronili rewolucji chińskiej i podtrzymywali ZSSR.** Odezwa podkreśla, że wtargnięcie do ambasady sowieckiej w Pekinie i zerwanie stosunków ze sowietami przez Anglję, stanowią sygnały wielkiego niebezpieczeństwa, w obliczu którego masy pracujące winny zacieśnić swe szeregi dla walki z imperjalizmem światowym.

Kontrdemonstracja floty sowieckiej na Bałtyku.

(Telegram iskrowy „N. Reformy").

Moskwa, 1 czerwca. Jak donoszą dzienniki, rząd sowietów uważa zapowiedź przybycia eskadr wojennych angielskich na Bałtyk za **demonstrację przeciw sowietom** i zarządził, aby **po opuszczeniu Bałtyku przez okręty angielskie na znak kontrdemonstracji bałtycka flota sowiecka udała się do portów skandynawskich.**

Sowiety zaprotestują przeciw wystąpieniu Herricka.

(Telegram iskrowy „N. Reformy").

Ryga, 1 czerwca. Wedle doniesień z Moskwy, przemówienie paryskiego ambasadora Stanów Zjednoczonych Herricka wywołało w kołach sowieckich **olbrzymie podniecenie. — Rząd sowietów zamierza oficjalnie zaprotestować przeciw gwałtownym atakom Herricka.**

Wojska japońskie w Chinach

(Telegram iskrowy „N. Reformy").

Tokio, 1 czerwca. Urzędowo potwierdzają, że rząd z powodu niepomyślnej sytuacji wojskowej armji północnej w Honan, przygotowuje **natychmiastowe wysłanie posiłków wojskowych do Pekinu i do Tjen Tsinu.**

—o—

Przegrana sprawa języka niemieckiego na konferencji pracy.

(Telegram własny „N. Reformy").

Genewa, 1 czerwca. Międzynarodowa konferencja pracy obradowała nad sprawozdaniem komisji regulaminowej co do zasadniczej sprawy **używania w obradach oraz tekstach konwencji języka niemieckiego.** Zmiana regulaminu dotychczasowego ma umożliwić w przyszłości obsługiwanie się **tłómaczami urzędowemi** międzynarodowego biura pracy również **dla przemówień wygłaszanych w językach nieoficjalnych.**

W dyskusji minister **Sokal** stwierdził, że **językami oficjalnemi pozostają nadal wyłącznie język francuski i angielski,** oraz iż prawo posługiwania się tłómaczami urzędowemi nie może być raktowane jako uprzywilejowanie jednego tylko języka nieoficjalnego. Proponowana **zmiana regulaminu została uchwalona.** Powzięta zatem przez konferencję **uchwała nietylko nie dopuszcza języka niemieckiego jako trzeciego języka oficjalnego, ale rozszerza ułatwienie, którego domagali się Niemcy dla siebie, również na wszystkie inne języki nieoficjalne.**

—o—

Pożar teatru w Pradze.

(Telegram własny „N. Reformy").

Paryż, 1 czerwca. W teatrze **„Comoedia"** na **pół godziny przed rozpoczęciem przedstawienia wybuchł pożar i zniszczył doszczętnie scenę, widownię i galerję.**

Pożar, wedle prawdopodobieństwa, został **umyślnie wzniecony.**

Dział giełdowy.

Kraków, 1 czerwca.

AKCJE I WALUTY UTRZYMANE.

W prywatnych obrotach do chwili rozpoczęcia oficjalnego zebrania na rynku efektów tendencja naogół utrzymana, przy nastroju spokojnym. Obroty jedynie niektóremi papierami ciężkiemi, lżejsze bez tranzakcyj. Ruch naogół niewielki.

Kursa kształtowały się następująco: Zieleniewski 22.75—23, Jaworzno 24—24 1/4, Cegielski 46—47, Chybie 7, Gazy Wschodnie 30—30½, Bank Polski 151—152½, Górka 51.5, Siersza górnicza 7.10, Lokomotywy 1.90—2, Chodorów 142—143.

Na rynku walut i dewiz sytuacja bez zmiany, kursa utrzymane, przy słabem zainteresowaniu i niewielkich obrotach. W Krakowie got. 8.92—8.92½, czeki bank. 8.94—8.95, w Warszawie got. 8.92½—8.92 3/4, czeki 8.94, we Lwowie got. 8.92½, czeki 8.94½, w Katowicach got. 8.92½—8.93, czeki 8.94—8.94½.

Na wszystkich giełdach sytuacja bez zmiany, różnice kursowe minimalne. Bank Polski płacił w dalszym ciągu za gotówkę 8.89, za czeki. 8.91.

—o—

Wiedeń, 1 czerwca. Silna zniżka na giełdzie berlińskiej, która spowodowała ogromne osłabienie tendencji na giełdach budapesztańskiej i praskiej wpłynęła na zniżkę i masowe sprzedaże na giełdzie wiedeńskiej. Szczególnie zniżkowały papiery węgierskie i czesłosłowackie.

Siersza Górnicza 5.5, Portland 53, Karpaty 33.9, Galicja 126, Schodnica 11, Nafta 13.15, Alpiny 43.1, Gal. Bank Hipoteczny 1.1, Fanto 9.6, Zieleniewski 18.2.

—o—

Zurych, 1 czerwca (PAT). Zamknięcie: Paryż 20.35 3/4, Londyn 25 25 1/8, Nowy Jork 5.19.81, Belgja 72.23, Włochy 28.59, Hiszpanja 91.20, Holandja 208.10, Berlin 123.17½, Wiedeń 73.15, Sztokholm 139.10, Oslo 135.05, Kopenhaga 138.05, Sofja 3.75, Praga 15.40, Wraszawa 58.10,

Rozbicie na zjeździe akadem. w Poznaniu.

O przebiegu drugiego dnia Zjazdu młodzieży akademickiej w Poznaniu otrzymujemy następujące szczegóły:

W drugim dniu Zjazdu ogólno-akademickiego w Poznaniu p. Stypułkowski składał w dalszym ciągu sprawozdanie na plenum z działalności N. K. A. Następnie złożono sprawozdanie miejscowych komitetów w Cieszynie, Gdańsku, Krakowie, Lwowie i Poznaniu oraz krótkie informacje z Lublina, Warszawy, Wilna. Komisja Rewizyjna Związku z swojem sprawozdaniu poddała ostrej krytyce gospodarkę N. K. A.

Wobec tego młodzież demokratyczna zażądała na plenum dyskusji ogólnej nad działalnością N. K. A., która dałaby materjał do pracy komisji ogólnej. Wniosek ten jednak **upadł głosami młodzieży wszechpolskiej** przeciw głosom młodzieży demokratycznej i klubu chrześcijańsko-społecznego („Odrodzenie"). — Wówczas młodzież demokratyczna, chcąc wyeliminować działalność partyjno-polityczną jednego tylko kierunku z reprezentacji ogółu młodzieży akademickiej, domagała się, aby Zjazd sprzeciwił się tym metodom, a temsamem umożliwił ogółowi młodzieży współpracę w Związku Narodowym Polskiej Młodzieży Akad. i **postawiła następujący wniosek:**

„Zważywszy, że organy Zw. Nar. P. M. A. w swej działalności i wystąpieniach zewnętrznych niejednokrotnie angażowały partyjnie Zw. Nar. P. M. A., stwarzając w ten sposób ze Związku instytucję propagandy haseł politycznych jednego kierunku, nie zaś reprezentację ogółu polskiej młodzieży akademickiej, co potwierdzają następujące fakty:

1) W dniu 30 maja 1926 r. na konferencji przedstawicieli organizacyj ideowych,, samopomocowych, naukowych i sportowych, zwołanej przez poznański Komitet Akademicki, na której przewodniczył prezes Pozn. Kom. Akad., uchwalono rezolucję, w której powiedziano:

Młodzież akademicka Uniwersytetu Poznańskiego protestuje jak najostrzej przeciw ewentualnej elekcji na Zgromadzeniu Narodowem Piłsudskiego lub jego kandydatów, przeciw odbyciu Zgromadz. Narodowego pod presją bagnetów wojskowych, czy cywilnych band(!), oraz wzywa marszałka Sejmu Macieja Rataja, ażeby rozpoczął energiczne kroki, celem przywrócenia praworządności w państwie i zabezpieczył Zgromadzeniu Narodowemu swobodny wybór Prezydenta Rzeczypospolitej, którym musi być mąż prawy, energiczny i dobry syn Ojczyzny.

2) Na zebraniu tem dnia 30 maja 1926 r. Poznański Komitet Akademicki, będący organem Związku dopuścił do uchwały wykluczającej ze społeczności akademickiej Organizację Młodzieży Narodowej (O. M. N.) i Polską Akad. Młodzież Ludową (P. A. M. L.) z powodu przeciwstawienia się tych organizacyj powyższym próbom wciągnięcia młodzieży akademickiej przez Poznański Kom. Ak. w wir walk politycznych starszego społeczeństwa, uchwałę tę podpisał i opublikował.

3) Pozn. K. A. w należytym czasie odwołania wykluczenia nie ogłosił i poprzestał na złożeniu niejasnego oświadczenia, które nie mogło dać dostatecznej satysfakcji O. M. N.

4) Pozn. A. K. okazał nieposzanowanie głowy państwa, uchylając się ze względów partyjnych od udziału w powitaniu Prezydenta Rzeczypospolitej podczas jego pobytu w Poznaniu.

5) Pozn. K. A. wezwał młodzież akademicką Uniwersytetu Poznańskiego do zbojkotowania oficjalnego obchodu narodowego w dniu 3 maja br. wbrew interesom państwowym na ziemiach zachodnich i apelowi p. wojewody poznańskiego.

6) Naczelny Komitet Akad. nie reagował na powyższe wystąpienia Poznańskiego Kom. Ak., jak również na działalność partyjną innych miejscowych komitetów akad. jako podległych mu organów.

„Zjazd ogólno-akademicki w Poznaniu **potępia powyższe partyjne wystąpienia organów Związku,** które to wystąpienia podważyły autorytet Związku Narodowego Polskiej Mł. Akad. i odebrały. mu charakter reprezentacji ogółu polskiej młodzieży akademickiej".

Naturalnie, młodzież wszechpolska, mając większość na Zjeździe, **nie dopuściła nawet do dyskusji nad tym dla niej tak niepochlebnym wnioskiem.**

Wobec tego młodzież demokratyczna była zmuszoną **opuścić Zjazd**, składając następujące oświadczenie:

„Klub Polskiej Młodzieży Demokratycznej, wobec faktu niezareagowania Zjazdu na wystąpienia partyjno-polityczne organów Zw. Nar. P. M. A., które odebrały mu charakter ogólnoakademicki, stwierdza, że takie stanowisko Zjazdu uniemożliwia rzeczowość jego obrad, jest akceptowaniem partyjnego charakteru Związku; wobec czego klub nie może wziąć udziału w dalszych obradach Zjazdu i **przestaje uważać Zw. Nar. P. M. A. za reprezentację ogółu i kategorycznie odmawia mu prawa do występowania w charakterze ogółu młodzieży akademickiej.**

„Stojąc jednak na stanowisku konieczności istnienia Związku Ogólnoakademickiego Klub stwierdza, że dążyć będzie do stworzenia takiego związku, któryby obejmował cały ogół młodzieży akademickiej, dawał gwarancję **całkowitej apolityczności** i rękojmie rzeczowej pracy dla dobra Narodu i Rzeczypospolitej.

„Drogę do tego Klub widzi w oparciu Związku Ogólno-akademickiego na Związkach specjalnych",

Opuścił również Zjazd przedstawiciel Bloku Zachowawczego, stwierdzając, że z powodu wystąpienia ze Zjazdu Bloku Demokratycznego, jak również zastrzeżeń prezesa Związku Bratniej Pomocy w sprawie funkcjonowania Naczelnego Komitetu Akademickiego, uważa, że wszelkie uchwały, mogące być powzięte na obecnym Zjeździe, nie będą odpowiadały nastrojom i zapatrywaniom ogółu młodzieży.

Zjazd więc w drugim dniu opuściły: Organizacja Młodzieży Narodowej (O. M. N.), Młodzież Postępowa, Akad. P. O. W., Organizacja Młodzieży Radykalnej, Młodzież Zachowawcza i Monarchistyczna, — pozostały zaś młodzież wszechpolska i idące razem z nią „Odrodzenie".

Z działalności krakowskiego Komitetu uroczystości Słowackiego.

Organizacja komitetu. — Podział na sekcje i ich zakres działania. — Podsekcje. — Z prac komitetu ścisłego.

Komitet ścisły Komitetu Obywatelskiego sprowadzenia zwłok Juljusza Słowackiego wyjaśnia, że w związku z uroczystościami sprowadzenia zwłok J. Słowackiego pojawia się w pismach cały szereg wiadomości, które nie wychodzą od Komitetu i niejednokrotnie mylnie informują. — Wszelkie informacje oficjalne Komitetu wychodzą z jego sekretarjatu i są podawane do wiadomości przez biuro prasowe, na którego czele stoją pp. red. dr Beaupre i prof. Pochmarski. — Lokal biura prasowego mieści się przy ul. ś. Jana 14 II p. Urzęduje w godzinach od 10—12 rano i od 2—6 popoł.

ORGANIZACJA KOMITETU.

Krakowski Komitet Obywatelski sprowadzenia zwłok Słowackiego składa się z następujących sekcyj:

1) **Obchodowa pod przewodnictwem wicepr. miasta dra Schneidra** zajmuje się sprawami kwaterunkowemi, wyżywienia, informacji, pochodu, trybun itp. — Biuro jej mieści się w magistracie II. p., drzwi nr. 19. Kierownik biura, radca Laberschek, przyjmuje codziennie zgłoszenia udziału w pochodzie, zapotrzebowanie pomieszczenia dla delegatów, grup i gości, zgłoszenia mieszkań oraz zamówienia miejsc na trybunach na oba dni obchodu.

Projektowane są trybuny w ul. Lubicz, na Rynku i pod Wawelem oraz miejsca dla publiczności w dziedzińcu arkadowym zamku królewskiego, gdzie 28 czerwca zostanie złożony hołd prochom Wieszcza. Zgłoszenia na miejsca na trybunach przyjmuje się do 15-go czerwca. Miejsca stojące po 2 zł., siedzące po 3—6zł.

2) **Sekcja lietracko-artystyczna pod przew. dyr. Józefa Wiśniowskiego,** wiceprezesa Komitetu, dzieli się na **podsekcje:** propagandowo-publicystyczną, naukowo-wydawniczą, odczytową, koncertową, wystawy pamiątek i szkolną. Do niej należy również wydawnictwo nalepek iluminacyjnych, zaprojektowanych przez prof. Mehoffera, które ukazały się już i są do nabycia dla miast, komitetów i sprzedawców, za porozumieniem się z przew, sekcji (dyr. Józef Wiśniowski, Kraków, Aleja Słowackiego nr. 7, I. p.). Tamże można zamawiać zbiorowo odznaki metalowe, według kompozycji prof. St. Popławskiego i nadsyłać sprawozdania z obchodów dla księgi pamiątkowej.

Na czele **podsekcji wystawy pamiątek po Słowackim** stoją: prof. Windakiewicz, Czubek i dyr. Waśkowski. — **Wystawa** odbędzie się w Pałacu Sztuki przy ul. Szczepańskiej, a otwarcie jej nastąpi dnia 27 czerwca o godz. 12 w południe. — Bilety na otwarcie wystawy należy zamawiać w sekretarjacie Tow. Sztuk Pięknych, gdzie również należy kierować zgłoszenia eksponatów z całego kraju.

Podsekcja szkolna, której przewodniczy dyr. Zachemski i prof. Balicki przygotowuje **festival młodzieży na Wawelu,** w dziedzińcu arkadowym. — Zgłoszenia dotyczące festivalu należy kierować na ręce prof. Balickiego, Akad. Handlowa ul. Straszewskiego.

Podsekcja odczytowa mieści się w Tow. Szkoły Ludowej przy ul. św. Anny. Przewodniczy jej były **kurator Sikora.** — Tam należy się zgłaszać w sprawie odczytów, prelegentów itp.

Sekcja plastyków pod przew. p. W. Wodzinowskiego i rektora **Gałęzowskiego** ma oddane sobie sprawy dekoracj miasta, Barbakanu, budowli, trybun, schodów z wiaduktu kolejowego. — Dotąd opracowano szereg projektów, między innemi **projekt krypty i sarkofagu** według rektora dr Szyszki-Bohusza, oraz projekt ujęcia wiaduktu kolejowego przy ul. Lubicz i dekoracji, łącznie z sarkofagiem w Barbakanie według projektu rektora Gałęzowskiego.

Sekcja plastyków oraz biuro architektoniczne ma swą siedzibę w Akad. Sztuk Pięknych, gdzie udziela się informacyj w godz. od 11—1 w południe.

Sekcja skarbowa reprezentowana jest przez rektora **Krausego i dyr. Kretschmera** z Banku Gospodarswa Krajowego (Rynek gł.), dokąd należy nadsyłać wszelkie dary, dochody z obchodów i składki na rachunek bieżący Komitetu sprowadzenia zwłok Słowackiego.

Z serji **dawnych funduszów** zgłoszona została Książeczka Powiatowej Kasy Oszczędności — Komitetu Słowackiego z r. 1893 przez p. Fischerową.

Sekcja Akademicka ma swoją siedzibę w Uniwersytecie i obejmuje organizację młodzieży akademickiej wszystkich uniwersytetów i szkół wyższych w kraju. — Zostaje pod przew. p. Mikołajtysa.

Z OSTATNIEGO POSIEDZENIA KOMITETU ŚCISŁEGO W KRAKOWIE.

Na ostatniem posiedzeniu Komitetu, po sprawozdaniu przewodniczących sekcyj z dotychczasowych prac i zabiegów, wybrano **delegację** do rządu, omówiono dalszą organizację Komitetu, zatwierdzono plany i szkice podsekcji plastyków, zestawiono preliminarz budżetwy i postanowiono w przeddzień obchodu tj. 26 czerwca urządzić o godz. 11 rano w Starym Teatrze zjazd delegatów Komitetu sprowadzenia zwłok Słowackiego z całego kraju.

Nadmienić wypada, że **wojskowość** odstąpiła Komitetowi cały szereg objektów na pomieszczenie wycieczek i gości. Oprócz tego gremjum hotelarzy zdeklarowało zabezpieczyć odpowiednie pomieszczenia.

Jak się Komitet dowiaduje, jest zamierzone wypuszczenie w obieg **znaczków pocztowych,** z podobizną Słowackiego.

Miarą zainteresowania i entujazmu dla obchodu ku czci Wieszcza jest bytność w naszem mieście architekty p. **Celarskiego z Krzemieńca** z ramienia tamt. Komitetu miejsko-licealnego, działającego w ścisłem porozumieniu z Komitetem wojewódzkim w Łucku. P. Celarski na posiedzeniu Komitetu ścisłego przedstawił projekt Komitetu Krzemienieckiego umieszczenia w krypcie poety urny, zawierającej garść ziemi z grobu matki. Przedłożony projekt przyjęto i poruczono uzgodnienie jego z ogólnem ujęciem krypty rektorowi Szyszko-Bohuszowi. Projektowana urna ma być dokładnie podobna do urny znajdującej się na grobie matki Wieszcza. Na postumencie umieszczone będą słowa odpowiedniego napisu.

Również wczoraj przybył do Krakowa delegat **z Pińska,** dla porozumienia się w sprawach ogólnego obchodu, jak też lokalnego. — Przy tej sposobności Komitet jeszcze raz zawiadamia, iż zwrócił się do sfer miarodajnych w sprawie zniżek kolejowych dla uczestników uroczystości.

Ogólno-słowiański kongres geograficzny.

Drugi ogólno-słowiański kongres geograficzny odbędzie się w Polsce między 2 a 11 bm. przy udziale około 200 uczestników z zagranicy. Kongres zorganizowany jest w ten sposób, że uczestnicy jego objeżdżać będą Polskę specjalnym pociągiem zatrzymując się w miastach i miejscowościach, ważnych geograficznie. Zjazd rozpocznie się w Katowicach 2 bm., przyczem urządzonych tam będzie kilka wycieczek, w celu zwiedzenia zagłębia węglowego.

Z Katowic członkowie kongresu udadzą się do Poznania i Gdyni, dnia 5 bm. przybędą do Warszawy, gdzie odbędzie się uroczyste otwarcie kongresu. Dalszy program obejmuje wyjazd do Wilna, Lwowa, Borysławia i Zakopanego, a następnie do Krakowa, gdzie odbędą się posiedzenia sekcyjne i plenarne oraz nastąpi zamknięcie zjazdu. Referatów na zjazd zgłoszono około 300.

Prezydjum kongresu tworzy przewodniczący prof. Eug. Romer (Lwów) i członkowie komitetu ścisłego: pp. Czekanowski (Lwów), Pawłowski (Poznań), H. Arctowski (Lwów), N. Kolessa (Lwów), J. Smoleński, Wł. Semkowicz, Walery Goetel oraz Ludomir Sawicki (Kraków).

—0—

Listy z kraju.

(Korespondencja „N. Reformy".)

Tarnów, 30 maja.

(Zebranie delegatów stronnictwa P. S. L. — Likwidacja komitetu wyborczego. — Samobójca. — Morderstwo. — Egzamin dojrzałości w gimnazjum III).

W sali „Gwiazdy" odbyło się pod przewodnictwem posła Witosa zebranie delegatów stronnictwa P. S. L. Przemawiali poseł Witos i pos. Brodacki, którzy gwałtownie występowali przeciw obecnemu rządowi, poczem uchwalono odpowiednie rezolucje.

Ze względu na wstrzymanie akcji wyborczej do Rady miejskiej z powodu przesunięcia wyborów w nieokreśloną przyszłość, wyborczy Komitet mieszczański, rozwiązano. Zebrany fundusz wyborczy rozdzielono między instytucje humanitarne.

Franciszek Bąk rolnik z Woli Mieleckiej, został tutaj aresztowany z powodu morderstwa, dokonanego na swej narzeczonej. Przed rozprawą (3 czerwca b. r.) Bąk powiesił się w celi więziennej.

Rolnik Szarada Wojciech z Szynwałdu, zabił szwagra swego, Fr. Stańczyka, zadając mu kilka ran nożem szewskim. Powodem zabójstwa była kłótnia o skibę ziemi, którą Stańczyk miał Szaradzie odorać.

Pod przewodnictwem wicekuratora Przyjemskiego odbył się egzamin dojrzałości w państwowem gimnazjum III. Świadectwa dojrzałości otrzymali: Arendt Zdzisław, Balicki Marjan, Brągiel Włodzimierz, Eimerl Samuel, Feliks Bernard, Florkowski Aleks., Kaempf Tadeusz, Kawalerski Antoni, Kołodziej Józef, Kruczała Maksymiljan, Malczewski Władysław, Pasierbiewicz Michał, Schnur Jakób, Skorupa Jan, Szymanowicz Stefan, Waś Juljan i Wierzbicki Józef.

—0—

Prawosławie w powiecie grybowskim.

(Korespondencja „N. Reformy".)

Grybów, 31 maja.

Nadzwyczajną senzacją powiatu grybowskiego (wojew. krakowskie) jest fakt, że dwie gminy: **Bogusza i Królowa Ruska,** zamieszkałe przez ludność ruską, obrządku grecko-katolick. postanowiły zmienić swoje dotychczasowe wyznanie na prawosławie. Ma to być — według ich opowiadania — czyn obronny przeciw rzekomemu wyzyskowi, jakiego się miał dopuszczać, ustanowiony administrator parafji unickiej, do której obie powyższe gminy należą. Żywiołową niechęć do swoich księży posunęli tak dalece, że gdy przybył potem dziekan unicki, aby odprawić nabożeństwo i wygłosić do zbłąkanych owieczek odpowiednie kazanie, wszyscy co do jednego **cerkiew opuścili,** a później ją **zamknęli,** klucze zabrali i nie chcą jej otworzyć nawet nowemu administratorowi, przysłanemu z Przemyśla. **Natomiast sprowadzili sobie popa prawosławnego,** umieścili w prywatnym domu i słuchają jego nauk.

Sprawa cała została oddana władzom kościelnym i politycznym.

Nadmienić należy, iż w tym wypadku odgrywała wielką rolę tajna agitacja, trwająca — zdaje się — już od szeregu lat, której nie przeciwstawił się ówczesny proboszcz, staruszek, skołatany chorobą do tego stopnia, że już przez kilka ostatnich lat swego życia kazań do ludu nie wygłaszał. Następstwa tego stanu rzeczy objawiły się w dwa miesiące po śmierci tego proboszcza.

KRONIKA.

Kraków, 1 czerwca.

Z pobytu prezyd. Mościckiego w Tarnowie.

P. Prezydent Rzeczypospolitej w czasie swego pobytu w Tarnowie udał się wraz ze świtą do miejscowości Świerczków obok Tarnowa, gdzie zwiedził tereny, zakupione przez państwo, a częściowo ofiarowane przez gminę m. Tarnowa pod budowę wielkiej fabryki przetworów azotowych. W okolicach pod Tarnowem ludność zgotowała p. Prezydentowi niezwykle entuzjastyczną owację. Szczególnie uroczyście wystąpiła ludność Dąbrowej, złożywszy manifestacyjny hołd p. Prezydentowi. W chwili odjazdu p. Prezydenta strzelano z moździeży.

Zwrot historycznych pamiątek polskich z Niemiec.

Z Berlina donoszą:

W urzędzie spraw zagranicznych przewodniczący polskiej delegacji do rokowań handlowych z Niemcami, dr Prądzyński, przejął wczoraj od władz niemieckich 3 cenne pamiątki historyczne, przekazane Polsce przez rząd niemiecki, a dotąd przechowywane w pruskich zbiorach muzealnych. Są to: szabla króla Stefana Batorego pochodząca z 16-go wieku, chorągiew polska z r. 1793, z herbem Rzeczypospolitej i inicjałami króla Stanisława Augusta, oraz portret Stefana Czarneckiego, malowany po śmierci hetmana w drugiej połowie 17-go w. przez nieznanego mistrza szkoły flamandzkiej.

Powyższe pamiątki po odrestaurowaniu zostaną wręczone Prezydentowi Rzeczypospolitej.

Zmiana godzin urzędowania w urzędach państwowych.

Z Warszawy donoszą:

Okólnik ministrów do wszystkich urzędów zawiadamia, że od dnia 1 bm. urzędowanie rozpoczyna się o godz. 8 i trwa bez przerwy do godz. 3 popoł. W sobotę urzędowanie rozpoczyna się o godz. 8 i trwa do godz. 1.30.

Sprawa odszkodowań niemieckich za rekwizycje wojenne.

Dziś w Paryżu pod przewodnictwem prezesa nowego trybunału rozjemczego polsko-niemieckiego p. Lachenela rozpatrywana będzie sprawa pretensyj obywateli polskich do rządu niemieckiego z tytułu rekwizycji podczas wojny na obszarach polskich, okupowanych przez Niemców. Chodzi tu o pretensje na **ogólną kwotę 300.000.000 franków złotych.**

Echa ohydnego morderstwa.

Ś. p. Zofja Paluchowa.

W ciągu dalszych poszukiwań za zwłokami Zofji Paluchowej, poćwiartowanej przez własnego męża, wyłowiono z Dłubni lewe udo i przednią część brzucha. Przyprowadzony Paluch na miejsce odnalezienia dalszych części zwłok swej żony, zachowywał dalej obojętność, oświadczając, że o tem nic nie wie.

Krwawa walka o remont domu w Grójcu.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Z Warszawy telefonują:

W Grójcu pod Warszawą wydarzyły się wczoraj burzliwe zajścia, zakończone pobiciem kilku murarzy. J

Od dłuższego czasu między sukcesorami bogatego kupca Himmelsteina toczy się spór o schedę. Kamieniem niezgody jest dom nr. 3 przy ulicy Radomskiej. Przed kilku tygodniami rada familijna zadecydowała, że kamienice te poddać należy gruntownemu remontowi. — Zadania tego podjął się przedsiębiorca budowlany.

Wczoraj rano gdy praca wrzała w najlepsze przed domem zjawiło się kilku przeciwników z Ryfką Himmelstein na czele. Zażądali oni od murarzy przerwania roboty. Kiedy murarze odmówili, sukcesorowie odeszli. Po chwili jednak wrócili w towarzystwie kilku tragarzy i tłumu **podnieconych sympatyków.** Z krzykiem rzucono się na murarzy ku rusztowaniom. **Jednego** z murarzy zrzucono z wysokości pierwszego **piętra na ulicę. Tłum zaczął się pastwić nad nim, kopać i bić laskami. Drugiego murarza zrzucono z rusztowania i połamano żebra, trzeci lekko poturbowany zdołał zbiec.**

Na miejscu wypadku **zjawiła się policja, która z trudem zdołała tłum rozpędzić. Trzech Himmelsteinów walczących ze sobą o spadek aresztowano.** Mimo to do późnego wieczora w bocznych uliczkach Grójca **trwały sporadyczne bójki** między zwolennikami remontu domu i jego przeciwnikami. Murarz zrzucony z pierwszego piętra, **Sanisław Wolsza, walczy ze śmiercią.**

† Hugo Flechner.

Dnia 30 maja zmarł w Krakowie w 78 r. życia emer. inspektor kolejowy, Hugo **Flechner.**

Ś. p. Hugo Flechner był, dzięki swoim towarzyskim zaletom, powszechnie znaną w Krakowie osobistością. W klubie literacko-artystycznym, gdy prezesem jego był Juljusz Kossak, należał ś. p. Flechner przez długie lata do Wydziału klubu i był jego gospodarzem, z niezwykłym taktem towarzyskim i gorliwością spełniając swoje obowiązki. Był także, obecnie już jednym z najstarszych, członkiem Klubu prawników i literatów, mającym siedzibę przy pl. Szczepańskim.

Ś. p. Hugo Flechner przeżył przeszło pół wieku w Krakowie. Najpierw jako urzędnik kolei północnej, później, po jej upaństwowieniu przez Austrję, jako urzędnik austr. kolei państwowych, godził obowiązki swojego zawodu ze stosunkami polskiemi. Chętnie widziany na wszystkich skupieniach towarzyskich, stał się niebawem jedną z najpopularniejszych osobistości miasta. Był spokrewniony z ś. p. prezydentem Leem; umarł w stanie bezżennym.

Liczni przyjaciele i znajomi przyjmą wiadomość o zgonie ś. p. Hugona Flechnera ze szczerym żalem.

Pogrzeb odbędzie się dzisiaj, we środę z domu przedpogrzebowego na cmentarzu rakowickim o godz. 4 popoł.

Delegatem polskim przy trybunale rozjemczym polsko-niemieckim jest p. Jan Namitkiewicz, który dnia 31 maja wyjechał na nadzwyczajną sesję Trybunału do Paryża.

Termin wyborów miejskich w wojew. warszawskiem.

Z Warszawy donoszą:

Wybory we wszystkich miastach niewydzielonych na terenie województwa warszawskiego, w liczbie 34, których Rady miejskie zosały rozwiązane, wyznaczone zostały na 26 czerwca.

Obsadzanie stanowisk lekarzy powiatowych.

Celem zapewnienia administracji sanitarnej możliwie najlepszego doboru pracowników, ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło, aby wakujące stanowiska pomocników lekarzy powiatowych, lekarzy powiatowych i referentów lekarzy w urzędach wojewódzkich były obsadzane z reguły w drodze konkursu. Konkursy takie powinny być ogłaszane poza dziennikiem urzędowym i prasą codzienną przynajmniej w jednem z najbardziej poczytnych czasopism lekarskich.

Odstępstwa od zasady obsadzania wskazanych stanowisk w drodze konkursu mogą być czynione tylko w przypadkach, gdy województwo posiada zgłoszenia odpowiednich poważnych reflektantów, rozpisanie zaś konkursu mogłoby spowodować znaczną zwłokę w obsadzeniu danego stanowiska.

Analogiczne zasady mają być stosowane i przy obsadzaniu stanowisk lekarskich w samorządowej służbie zdrowia.

Strzelanina na pograniczu sowieckiem.

Z Wilna donoszą:

Onegdaj w nocy po stronie sowieckiej, na przedpolu strażnicy Olkowicze w lesie około słupa 42 przez kilka godzin trwała strzelanina. Nad ranem w tem miejscu zauważono kilka tyraljerek bolszewików.

Jak się okazało, w miejscu tem bolszewicy urządzili obławę na powstańczy oddział t. zw. braci ruskiej prawdy.

———oŞo———

PRZYJAZD UCZESTNIKÓW MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU MEDYCYNY I FARMACJI WOJSKOWEJ DO KRAKOWA. W dniu 6 b. m. przybywa około 300 uczestników czwartego międzynarodowego kongresu medycyny i farmacji wojskowej. Powitanie gości nastąpi o godz. 8 rano na dworcu. Goście zabawią w naszem mieście dwa dni i zwiedzą zabytki Krakowa. W dniu 7 b. m. prezydjum m. Krakowa z okazji gości wydaje na ich cześć raut, który odbędzie się o godz. 9 wieczorem w salach Starego Teatru.

GMINNA ŁAŹNIA LUDOWA. Ze sprawozdania, złożonego na ostatniem posiedzeniu krakowskiej Rady wyznaniowej, okazuje się, że w r. 1926 korzystało z łaźni ludowej, własnością krakowskiej gminy izr. będącej. 160.000 osób. Gmina izraelicka udziela dzieciom szkolnym Dz. VII i VIII bez różnicy wyznania kąpieli po znacznie zniżonych cenach, a najbiedniejszym dzieciom i dzieciom półkolonij wakacyjnych bezpłatnie. Łaźnia ta znajdująca się przy ul. Paulińskiej, została w ubiegłym roku przez gminę izr. kosztem 75.000 zł. przebudowana i odrestaurowana i jest prowadzona przez gminę izr. we własnym zarządzie. W toku dyskusji nad sprawozdaniem podnoszono z uznaniem, że łaźnia ta jest wzorowo prowadzona, poczem przyjęła Rada sprawozdanie jednomyślnie do wiadomości.

EGZAMIN DOJRZAŁOŚCI W VIII PAŃSTW. GIMNAZJUM MAT.-PRZYR. W KRAKOWIE odbył się w dniach 23—27 maja b. r. pod przewodnictwem rektora Akademji górniczej, dr. inż. Jana Krauzego. Egzamin zdali: Baranowski Tadeusz, Boroński Stanisław, Bucki Maksymiljan, Buraczewski Olgierd, Hnat Bronisław, Fiek Stefan, Grzymek Jerzy, Kajdy Stanisław, Konopka Jacek, Kumała Kazimierz, Kwieciński Józef, Lieberman Jakób, Majcher Jan, Midowicz Ludwik, Potouczek Bronisław, Rechowicz Stanisław, Schneider Adam, Schoppl Jan, Seifert Wacław, Stadler Jerzy, Szarski Witold, Szumiec Mieczysław, Theuerle Stanisław, Wańtuchowski Jerzy, Willman Alfred.

Z RUCHU TARGOWEGO. Na wczorajszym targu płacono: mleko zbierane: 1 litr 25—30 gr.; mleko niezbierane 1 litr 35—40 gr.; masło zwycz. 1 klg. 4'50—4'80 zł.; masło deser. 1 klg. 5'20—5'40 zł.; ser krowi 1 klg. 1'50—1'60; jaja, sztuka 13—15 gr.; kury, sztuka 5—8 zł.; kurczęta, para 3—6 zł.; kaczki żywe, sztuka 5—6 zł.; gesi, szt. 6—9 zł.; buraki nowe, wiązka 1—1'20 zł.; marchew nowa, wiązka 1—1'20 zł.; rzodkiewka, wiązka 20—25 gr.; szpinak, 1 klg. 35—40 gr.; sałata zagonowa, szt. 10—15 gr.; sałata inspekt., szt. 25—35 gr.; włoszczyzna świeża, 1 klg. 0'85

KURS PRACY ABSTYNENCKIEJ. Celem przygotowania odpowiednich kierowników pracy abstyneckiej wśród młodzieży odbędzie się w Krakowie w dniach 5—6 czerwca b. r. (Zielone Święta) dwudniowy kurs abstynencki, który poprowadzą red. Jan Szymański, refer. Min. spraw wewn. z Warszawy, ks. T. Gałczyński, kierownik polskiej Ligi przeciwalkoholowej w Poznaniu, ks. Dr. J. Ciemniewski, kurator Kół absł. młodzieży gimnazjalnej ze Lwowa i ks. M. Kuznowicz, prezes centrali abstynenckiej Kół młodzieży w Krakowie. Na ten kurs zaprasza się w szczególności młodzież uniwersytecką, gimnazjalną, seminaryjną, delegatów związków, stowarzyszeń i organizacyj młodzieży. Kurs jest bezpłatny. Wpisy i szczegółowe programy kursu codziennie od godz. 8 rano do 9 wieczorem bez przerwy w sekretarjacie Centrali abstynenckij młodzieży, ul. Skarbowa 2) dawniej Krupnicza 29) tel. 2598.

WYCIECZKA DO ZAWOJI. Polski Związek Turystyczny urządza na Zielone Święta wycieczkę autobusem do Zawoji. Wyjazd z Krakowa z placu św. Ducha o godz. 8 rano w niedzielę, powrót do Krakowa w poniedziałek o godz. 7 wieczorem. Uczestnikom pozostawia się na zwiedzenie Babiej Góry czas 24 godzin. Koszt przejazdu w obie strony 30 zł. od osoby. Zgłoszenia przyjmuje Polski Związek Turystyczny, ul. Szpitalna l. 36, telefon 1385.

PŁONĄCY SAMOCHÓD. W ulicy Kościuszki, w pobliżu koszar 5 dywizjonu artylerji konnej, samochód, prowadzony przez szofera Brzoskwinę, stanął nagle w płomieniach skutkiem wybuchu benzyny. Przed przybyciem straży pożarnej żołnierze z pobliskich koszar, z kpt. Mirockim na czele, pożar ugasili. Wypadku w ludziach nie było, jedynie auto zostało lekko uszkodzone.

OKRADZIONY NA PLACU ZGODY. Salomonowi Strengastowi, kupcowi, skradziono na placu Zgody pugilares ze 170 zł.

SPROSTOWANIE. Tytuł odczytu Dra Stefana Harksseka, zapowiedziany na 3 czerwca, zamiast „Etyka **polska** w szkołach Komisji Edukacyjnej", ma być: „Etyka w szkołach Komisji Edukacyjnej".

——0——

PONĘTNA WYCIECZKA GÓRSKA PRZY TAK ŚLICZNEJ POGODZIE. Polski Związek Turystyczny rozpoczyna 4-go czerwca szereg wycieczek górskich autobusami luksusowemi — własnością firmy Auto-garage „Stop", które mieliśmy sposobność wczoraj na mieście oglądać — wycieczką do Zakopanego, Morskiego Oka, Czorsztyna i Szczawnicy. Wyjazd nastąpi 4 czerwca w sobotę o godzinie 4 popol. z przed lokalu Pol. Zw. Tur. przy ul. Szpitalnej L. 36. Przyjazd do Zakopanego o godz. 7 wiecz. Nocleg w Zakopanem w pierwszorzędnych hotelach, 5 czerwca w niedzielę (pierwszy dzień Zielonych Świąt) o godz. 9 rano wyjazd do M. Oka z przed restauracji Karpowicza. Pobyt w M. Oku do godz. 4 popoł. tak, iż wycieczkowcy, odpowiednio przygotowani, mogą robić drobne wycieczki w góry. Powrót do hoteli w Zakopanem o godz. 5 popol. — 6 czerwca, w poniedziałek wyjazd o godz. 8 rano z Zakopanego, przyjazd do Czorsztyna o 10. Od 10 do 1 w poł. przejazd łódkami z Czorsztyna do Szczawnicy. O godz. 4 po południu wyjazd ze Szczawnicy przez Jazowsko, Stary i Nowy Sącz, Limanową, Mszane Dolną, Myślenice do Krakowa. Przyjazd do Krakowa o godz. 8 wiecz. Koszt przejazdu całej tej tury autobusami i łodziami, oraz dwa noclegi w pierwszorzędnych hotelach w Zakopanem, wynosi zł. 68 od osoby. 50% płatne przy zgłoszeniu, 50% przed wyjazdem z Krakowa.

Zgłoszenia przyjmuje Polski Związek Turystyczny, ul. Szpitalna 36, telefon 1385, w godzinach od 9—1 i od 4—6 do dn. 3 czerwca, g. 12 w poł.

Dla wycieczki będą przygotowane w schronisku Morskiego Oka i Szczawnicy obiady.

WIELKI CYRK W KRAKOWIE. W pierwszych dniach czerwca przyjeżdża do Krakowa jeden z największych cyrków świata Kludskyego i rozbije swe olbrzymie namioty na Błoniach krakowskich. Cyrk Kludskyego posiada menażerję, jakiej nie powstydziłby się nawet najwspanialszy ogród zoologiczny w Europie. Personal cyrku składa się z 500 osób, w tem 300 artystów. Przedstawienia odbywać się będą równocześnie na trzech arenach i dwóch scenach. Pierwszorzędną zaś atrakcją i sensacją będą wyścigi na specjalnie zbudowanym, na modłę staro-rzymską, hipodromie.

Cyrk w Krakowie pozostanie tylko przez 6 dni i niewątpliwie będzie pierwszorzędnym ewenementem naszego miasta.

(731) **TOW. TANICH MIESZKAŃ DLA ROBOTNIKÓW KATOLIKÓW W KRAKOWIE.** Ogólne zgromadzenie członków odbędzie się dnia 17-go czerwca 1927 r. o godz. 5-ej popoludniu w sali Kasy Oszczędności m. Krakowa. Na porządku dziennym: 1) Sprawozdanie Dyrekcji z działalności i sprawozdanie rachunkowe, 2) Udzielenie Zarządowi absolutorjum, 3) Wybór 9 członków do Rady nadzorczej, 4) Wybór Komisji rewizyjnej, 5) Wnioski. Prez.: St. Tomkowicz.

Z kraju.

PRZENIESIE DYREKCJI KOLEJOWEJ Z RADOMIA DO CHEŁMA. Na ostatniem posiedzeniu Rady ministrów zdecydowano ostatecznie przeniesienie Dyrekcji kolejowej radomskiej z Radomia do Chełma.

ODZNACZENIE WARSZAWY NA WYSTAWIE PARYSKIEJ. Za plany parków, istniejących i projektowanych w Warszawie, magistrat m. Warszawy otrzymał na międzynarodowej wystawie ogrodniczej w Paryżu najwyższą nagrodę, jaka była dostępna dla cudzoziemców, t. j. wielki złoty medal.

ODWOŁANIE ZJAZDU PRASY. Zjazd prasy prowincjonalnej w Warszawie, zapowiedziany na dnie 5 i 6 czerwca b. r., został odłożony i odbędzie się w dniach 2 i 3 lipca b. r.

AWANTURY KOMUNISTYCZNE W WARSZAWIE. Z Warszawy donoszą: Wczoraj po południu na placu Kercelaka, zebrał się tłum komunistów, który przez dzielnicę żydowską przedostał się w pochodzie na ulicę Marszałkowską. Z powodu demonstracji policja tłum rozpędziła.

ZAKAZANY FILM NIEMIECKI W POLSCE. Z Warszawy donoszą: Ministerstwo spraw wewnętrznych postanowiło nie udzielać pozwolenia na wyświetlanie w Polsce filmów wytwórni niemieckiej „Deulis Film', która wykonała znany antypolski film propagandowy „Oberschläsisches Land unter dem Kreutz".

W WARSZAWIE WYPOWIEDZIANO SZCZUROM BEZWZGLĘDNĄ WOJNĘ. Wydział zdrowia m. Warszawy rozpoczął walkę ze szczurami. W Warszawie znajduje się łącznie, wedle obliczeń, około miljon szczurów. Władze zarejestrowały przeszło 11.000 nieruchomości, oraz 11.000 przedsiębiorstw, których właściciele mają nabyć trutki specjalne i rozpocząć kampanję ze szczurami. Na ten cel zamówiły władze miejskie 15.0000 kilogramów trutki, którą sprzedawano w 17 punktach. Przy sprzedaży rejestrowano kupujących. W ten sposób władze mają kontrolę nad tymi, którzy wykonali zarządzenie komisarza rządu i opieszałych zamierzają karać. W ciągu ostatnich trzech dni przeszło w 20.000 punktach, po piwnicach, sklepach, stajniach i mieszkaniach rozłożono trutki Wczoraj wydane zostały dalsze instrukcje do zarządców domów, aby dozorcy obeszli wszystkie korytarze, pozbierali zatrute szczury i przygotowali się do tego, aby we czwartek dnia 2 czerwca odnieść je na ulicę przed swój komisarjat. Zdaje się, że ta na wielką skalę rozwinięta akcja odniesie swój skutek.

SAMOBÓJCZY SKOK Z OKNA 70-LETNIEJ STARUSZKI. W Łodzi popełniła samobójstwo przez wyskoczenie z okna 70-letnia obywatelka, W. S. Powodem rozpaczliwego kroku była choroba nerwowa.

SAMOBÓJSTWO Z POWODU LISTÓW ANONIMOWYCH. We Lwowie, w ogrodzie Pojezuickim, odebrała sobie wczoraj życie wystrzałem z rewolweru pracowniczka rafinerji spirytusu, F. Muenzerówna, lat 25. Przyczyna miało być zerwanie z nią narzeczonego, spowodowane anonimowemi listami.

WIELKI POŻAR NA WSI. W Moszczenicy koło Dzikowa Starego groźny pożar zniszczył w krótkim czasie 10 gospodarstw, zatem wszystkie domy mieszkalne, komory, stajnie i stodoły, oraz znaczną ilość narzędzi rolniczych. Ogólna szkoda wynosi 50.000 zł.

(HAL.) **ROZSZERZENIE AGEND POCZTOWYCH W STRĄŻYSKACH.** Z Zakopanego donoszą: Przymuje wreszcie tut. urząd pocztowy motocykl, przy pomocy którego wypróżniać będzie 4 razy dziennie skrzynki pocztowe. Dalej otrzymało Zakopane 26 nowych skrzynek na listy, któremi zastąpiono stare, źle funkcjonujące. Dowiadujemy się, że na sezon uruchomiona będzie filja urzędu pocztowego na Bystrem, przy równoczesnem dalszem funkcjonowaniu ajencji pocztowej w Jaszczurówce.

ROZPOZNANIE ZWŁOK ZNALEZIONYCH W STĄŻYSKACH. Z Zakopanego donoszą: Przybyła tu z Krakowa p. R., rozpoznała po częściach ubraniach i notatniku, że zwłoki znalezione w Strążyskach, są zwłokami jej brata, rusznikarza, zatrudnionego w warsztatach wojskowych w Krakowie. Z Krakowa wyjechał on dnia 9 stycznia, podając rodzinie że wyjeżdża do Niemiec. Przed wyjazdem okazywał silne zdenerwowanie i przypuszczalnie popełnił samobójstwo na tle melancholji.

TRAGICZNY WYPADEK. W Nowej Hucie, pow. kartuski, niejaki Teofil Kitkowski bawił się nieostrożnie rewolwerem. Padł strzał i trafił Kitowskiego, który poniósł śmierć.

Ze świata.

LINDBERGH W ANGLJI. Z Londynu donoszą: Lotnik Lindbergh odleciał z Londynu do Portsmuth, gdzie pozostawi swój samolot, który po zdemontowaniu zostanie przewieziony do Ameryki na kontrtorpedowcu amerykańskim. Wczoraj król angielski przyjął Lindbergha w pałacu Buckingham i udekorował go angielskim wojskowym krzyżem lotniczym.

Z sali sądowej.

PROCES FAŁSZERZY PIENIĘDZY.

Warszawski sad okręgowy przystąpił wczoraj do rozpatrzenia sprawy bandy fałszerzy 20-złotówek i 10-dolarówek. Na rozprawę zostało wezwanych 76 świadków wśród których znajduje się b. aspirant policji Bachrach.

PROCES O ZAMÓWIENIE NA RZEŹBĘ.

Znany rzeźbiarz prof. Edward Wittig wytoczył proces cywilny warszawskiemu Tow. Zachęty, na tle ciekawego zagadnienia prawniczego. Konserwator zabytków historycznych we Lwowie, p. Piotrowski, wysłał w 1924 r. do p. Wittiga polecony list z zamówieniem na popiersie ś. p. arcybiskupa Bilczewskiego. — List ów adresowany był do lokalu Zachęty i tam został odebrany, jednakże prof. Wittig, nie przychodząc czas długi do Zachęty, listu nie odebrał, kancelarja zaś Towarzystwa, mimo, że list był polecony, o nadejściu takiego listu nie zawiadomiła adresata. Ostatecznie do rąk rzeźbiarza zamówienie doszło po 3 latach, oczywiście już jako spóźnione. Kancelarja Zachęty tłómaczyła się, iż list wrzucono do skrzynki p. Wittiga. Rzeźbiarz wystąpił z powództwem o 3.000 zł. tytułem strat z powodu niedoręczenia zamówienia, przeznaczając zresztą tę kwotę na stypendja.

Sprawa ta znalazła się w poniedziałek w warszawskim sądzie okręgowym. Wyrok ma być wydany dziś.

WYROK W PROCESIE SZPIEGOWSKIM.

Z Warszawy donoszą 31 maja:

W toczącym się od trzech dni procesie o szpiegostwo, wytoczonym Czechowskiemu, Banachowi i Porczyńskiemu, wczoraj sąd wydał wyrok skazujący Czechowskiego na 5 lat ciężkiego więzienia, a Banacha i Porczyńskiego na 4 lata, z zaliczeniem dla wszystkich aresztu dwuletniego prewencyjnego.

——0——

WIELKA AFERA GORZELNIANA WE LWOWIE.

Przed sądem lwowskim rozpoczęła się onegdaj rozprawa, której przedmiotem jest wielka afera gorzelnicza. Prokuratura zarzuca oskarżonym, że eksploatując gorzelnię w Romanówce, sprzedawali produkowany spirytus bez opłacania obowiązujących opłat skarbowych, co było możliwem przy. bezczynności odnośnych organów skarbowych. Gdy nadużycie zostało odkryte i zarząd gorzelni został zmuszony do umieszczenia licznika, odprowadzano wytwarzany spirytus z pominięciem miernika.

Na ławie oskarżonych zasiedli: Simche Auerbach, rolnik, Mojżesz Kanner, rolnik, Eljasz Halper, rolnik, Herman Manfut, ekonom, Naftali Kober, restaurator, Jakób Zając, kupiec drzewny, Izak Niemand, gorzelnik, Uszer Erdman, kupiec drzewny oraz Meilich Sobel. Odpowiadają oni za zbrodnię oszustwa, popełnioną przez narażenie skarbu państwa na szkodę utraty opłat z niewiadomej ilości spirytusu.

Rozprawa rozpisana jest na 7 dni.

——0——

SPRAWA POSŁÓW UKRAIŃSKICH.

Na sesji wyjazdowej wileńskiego sądu apelacyjnego w Równem rozpatrywana była sprawa posłów ukraińskich: Czuczmaja, Kozickiego i Waszyńczuka. W pierwszej instancji w sądzie w Równem zostali skazani: Czuczmaj i Wasyńczuk na 2 lata a pos. Kozicki na 1 rok więzienia. Wskutek apelacji oskarżonych sprawę rozpatrywał lubelski sąd apelacyjny który wszystkich trzech posłów uniewinnił. Przeciwko temu wyrokowi zgłosił prokurator sprzeciw i sprawa została przekazana do ponownego rozpatrzenia wileńskiemu sądowi. Obecnie wileński sąd wszystkich trzech oskarżonych uniewinnił.

——0——

Teatry-Kina-Koncerty

Dnia 1 czerwca

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. Na dzisiejszem przedstawieniu popularnem „Cyrano de Bergerac" po raz 22-gi. Jutro, również po cenach zniżonych, „Znak na drzwiach". Ostatnią w tym sezonie nowością z lekkiego repertuaru będzie amerykańska krotochwila Harding Davis'a „Rewolucja w Porto Banos", dowcipna satyra na pewne formy przewrotów polityczn. w republikach amerykańskich. Próbami kieruje p. Niewiarowicz. Premjera w sobotę.

—0—

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO:

Środa: „Cyrano de Bergerac" (popularne).
Czwartek: „Znak na drzwiach" (popularne).
Piątek: „Maleństwo" (popularne).

—0—

Co dzisiaj grają w kinach?

Bagatela: „Miłość" (Elżbieta Bergner).
Nowości: „O czem się nie mówi" (Smosarska).
Promień: „Bokserzy" Pat i Patachon.
Reduta: „Honor i ojczyzna" i „Dodo na polowaniu".
Sztuka: „Wyprawa myśliwska do Afryki" i „Czworonożny bohater".
Uciecha: „Ostatnia miłość króla", poemat miłości 8 aktów (Dorota Gish).
Wanda: „Strzeżcie się dziewczęta".
Warszawa: „Błazen i woltyżerka" i „Chińska dzielnica w San Francisco".

Z Radjo.

ZMIANA PROGRAMÓW RADJOSTACJI KRAKOWSKIEJ. Wtorkowy koncert w Studjo krakowskiem, w którym zapowiedziany był występ prof. Zygmunta Przeorskiego (fort.), p. Stanisława Siwika, tenora, zdobywającego sobie coraz większe powodzenie i p. Stelli Dortheimmówny, utalentowanej skrzypaczki, przełożony został na czwartek. We wtorek transmitowany został natomiast do Krakowa uroczyszysty koncert Filharmonji warszawskiej, urządzony z okazji międzynarodowego kongresu medycyny i farmaceutyki wojskowej.

—0—

Program stacyj radjofonicznych:

na środę dn. 1 czerwca 1927 r.

Kraków (422) Godz. 16.40—17.10: Audycja krakowska: Program dla dzieci; godz. 17.15—18.40: Transmisja z Warszawy; godz. 18.40—19: Rozmaitości; godz. 19—19.25 Odczyt pod tyt. „Z nad Wardaru", wygł. dr. W. Mole, prof. U. J.; godz. 19.30—19.55: Odczyt pod tyt. „O zawodach prawniczych" (Z cyklu: Psychotechnika i poradnictwo zawodowe, dla młodzieży kończącej szkoły średnie), wygł. dr. J. Gwiazdomorski, st. as. U. J.; godz. 20—20.30: Przerwa, ewentualnie komunikaty; godz. 20.30: Transmisja z Warszawy.

Warszawa (1111) Godz. 12: Komunikat lotniczo-meteorologiczny; godz. 15: Komunikaty: gospodarczy i meteorologiczny oraz nadprogram; godz. 16.30—17: Program dla dzieci; godz. 17—17.15: Komunikaty, nadprogram; godz. 17.15: Koncert popołudniowy symfoniczny. Wykonawcy: Orkiestra P. R., pod dyr. Józefa Ozimińskiego i prof. Wiktor Łabuński (fort.); godz. 18.40—19: Rozmaitości; godz. 19—19.15: Komunikat P. A. T.; godz. 19.15—19.40: „Skrzynka Pocztowa" korespondencję omówi dr. M. Stępowski; godz. 19.40—20.05: Odczyt p. t. „Liga Narodów a opieka nad dzieckiem" — z działu „Higjena" — wygł. p. St. Pozner; godz. 20.05—20.20: Komunikat rolniczy; godz. 20.30: Koncert wieczorny. W. A. Mozart: „Bastien et Bastienne", opera komiczna w jednym akcie w tłómaczeniu i reżyserji Wincentego Rapackiego. Wykonawcy: Stefanja Millerowa (Bastienne), Mieczysław Salecki (Bastien), Stanisław Znicz (Colas). W przerwie kom. Messager Polonais w języku francuskim; godz. 22: Komunikat lotniczo-meteorologiczny. Sygnał czasu. Komunikaty P. A. T., oraz nadprogram; godz. 22.30—23.30: Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Rydz".

Poznań (270) Godz. 13.30—15: Koncert orkiestry wojskowej 7 p. a. c. pod batutą p. Sternalskiego; godz. 17.15—18.45: Transmisja z Warszawy; godz. 18.45—19: Nadprogram; godz. 19—19.25: 8-cia lekcja elementarnego kursu języka angielskiego wykłada lektor U. P. M. Z. Arend; godz. 19.25—19.40: Komunikaty rolniczo-gospodarcze; godz. 19.40—20.05: Odczyt z działu rolniczego p. t. „Rozwój plantacyj" buraczanych w Wielkopolsce i na Pomorzu", wygł. K. Temler; godz. 20.15—22: Transmisja koncertu Państwowego Konserwatorjum w Poznaniu z Auli Uniwersyteckiej. — W programie dzieła Beethovena.

Berlin (483.9 i 566). Godz. 17.30: Koncert ork. kam.; godz. 20.10: „Der Bettelstudent" — operetka K. Milloeckera; godz. 22.30: Koncert.

Wrocław (315.8) Godz. 16.30: Muzyka operetkowa; godz. 20.10: Koncert.

Monachjum (535.7) Godz. 15.30: Koncert; godz. 18.05: „Śpiewacy norymberscy" — opera R. Wagnera.

Stuttgart (379.7) Godz. 16.15: Koncert; godz. 20: Muzyka operowa, następnie rozmaitości.

Wiedeń (517.2) Godz. 16.15: Koncert; godz. 21.15: Koncert kwartetu smyczkowego — następnie muzyka lekka.

Praga (348.9) Godz. 17: Koncert; godz. 20.10: Muzyka francuska; godz. 21: Recytacje; godz. 22.20: Muzyka do tańca.

na czwartek 2 czerwca 1927.

Kraków, (422). Godz. 17—17.25: Odczyt pod tyt.: „Zwierzęce szkodniki zbożowe" część II — wygłosi dr. Fudakowski, kustosz Muz. Akad. Umiej.; godz. 17.30—17.55: Odczyt pod tyt. „Wady mowy u dzieci" część II — wygłosi dr. Stępowska; godz. 18—18.40: Transmisja z Warszawy; godz. 18.40—19: Rozmaitości; godz. 19—19.50: Przerwa, ewentualnie komunikaty; godz. 20.30: Transmisja z Warszawy.

Warszawa, (1111). Godz. 12: Komunikat lotniczo-meteorologiczny; godz. 15: Komunikat gospodarczy i meteorologiczny oraz nadprogram; godz. 17—17.30: Odczyt p. t.: „Kokaina i opium i ich znaczenie społeczne" — wygłosi dr Mieczysław Proner, st. as. Uniw. Warsz.; godz. 17.30—18: „Wśród książek" najnowsze wydawnictwa, omówi prof. H. Mościcki; — godz. 18: Koncert popołudniowy. Transmisja z muzyki tanecznej z kawiarni „Gastronomja" w wykonaniu orkiestry Schlüsslera, Pewznera i Sinkowa; godz. 18.40—19: Rozmaitości; godz. 19—19.25: 22 ga lekcja języka angielskiego, lektorka p. M. Cardiner; godz. 19.25—19.40: Komunikat PAT.; godz. 20.30: Koncert wieczorny; godz. 22: Komunikat lotniczo-meteorologiczny, sygnał czasu, nadprogram i komunikat P. A. T.

Poznań, (270). Godz. 17.15—18.45: Koncert popołudniowy. Wykonawcy: Gertruda Konatkowska (fortepian) Józef Madeja (klarnet), Władysław Witkowski (I. skrzypce), Feliks Dąbrowski (II. skrzypce), Jan Rakowski (altówka), Mieczysław Rozmarynowicz (wiolonczela). W programie Trio klarnetowe, Kwintet klarnetowy Mozarta; godz. 18.45—19: Nadprogram; godz. 19—19.25: Pogadanka p. t.: „Wrażenia z wycieczki dziennikarzy polskich do Czechosłowacji" — wygłosi red. Jarochowski; godz. 19.25—19.40: Komunikaty rolniczo-gospodarcze; godz. 19.40—20.05: Pogadanka p. t.: „Jakie mamy dowody obrotu ziemi" — wygłosi prof. dr. A. Denizot; godz. 20.05—20.20: Komunikat Z. O. K. Z.; godz. 20.30: Transmisja koncertu z Warszawy.

Berlin, (483 i 566). Godz. 17: Koncert ork.; godzina 20.30: Wieczór muzyki rosyjskiej; godz. 22.30: Muzyka taneczna.

Wrocław, 315.8). Godz. 16.30: Muzyka lekka; godz. 20.05: „Pani bez pocałunku" — komedja z muzyką W. Kollo; godz. 22.30: Muzyka taneczna.

Stuttgart, (379.7). Godz. 16.15: Koncert; godz. 20: Koncert symfoniczny, następnie dramat G. Otta — p. t.: „Der Blumenmichel".

Wiedeń, (517.2). Godz. 11: Koncert ork. symfonicznej; godz. 16.15: Koncert; godz. 20.05: Muzyka operowa.

Brno, (441.2). Godz. 19.15: „Pygmalion" — komedja B. Shwa.

Praga, 348.9). Godz. 17: Muzyka taneczna; godz. 20.10: Rozmaitości, godz. 21.30: Komedja.

—0—

PROGRAMY DLA DZIECI W RADJO KRAKOWSKICH. Dotychczasowe audycje dla dzieci, wykonane przez p. Starską, artystkę teatru miejskiego, oraz sześcioletnią Alinkę Orkanównę, cieszyły się wielkiem powodzeniem i przypadły bardzo do smaku rzeszy małych słuchaczy, jak świadczą liczne miłe listy, kreślone niezgrabnem pismem przez rozbawionych nieletnich radjoamatorów, nadsyłane do radjostacji. Uwzględniając liczne życzenia, aby dział dla dzieci był szerzej traktowany, dyrekcja radjostacji nadawać będzie w czerwcu trzy razy w tygodniu program dla dzieci: w niedzielę odbywać się będzie transmisja programu warszawskiego, we środy i piątki w godzinach popołudniowych nadany będzie lokalny program.

PRZECIW RADJOPAJĘCZARSTWU. Na podstawie przeprowadzonych dotychczas wywiadów, władze krakowskie są w posiadaniu nazwisk kilkuset „radjopajęczarzy", t. j. osób uchylających się od ustawowego obowiązku rejestracji posiadanych radjoodbiorników. Ze względu na zbliżający się koniec miesiąca, władze pocztowe wstrzymały się od ostrych zarządzeń przeciw radjopajęczarstwu. O ile jednak po 1 czerwca okaże się, że ci znani władzom nieprawni radjosłuchacze nie dokonali zgłoszeń, będzie sprawą skierowana na drogę karno-sądową.

Z sali koncertowej.

John Loncke, tenor.

Kraków, 1 czerwca.

Poza tem, że ma szczęście być murzynem nie przedstawia p. Loncke nic osobliwego. Jego tenor liryczny niewielki, o dość niewyrównanej skali i kilku matowych, czy „martwych" tonach, przy brzmieniu naogół dźwięcznem i ciepłem. Duża wartość tego śpiewaka tkwi atoli w jego subtelnej interpretacji, wybitnie uduchowionej i bardzo muzykalnej, jaką wykazał w inteligentnem wykonaniu szeregu pieśni i aryj operowych, z których — nawiasem mówiąc — najsłabiej wypadła nie inna — jak właśnie arja Otella z odnośnej opery Verdiego. Brakło tu śpiewakowi potrzebnej potęgi głosu i tego dramatycznego wyrazu, który stanowi istotę tej arji, co przywodziło na pamięć choćby tylko świetną kreację naszego Gruszczyńskiego, który po umalowaniu się na czarno tak niezrównanie ongiś dystansował w niej tego zupełnie autentycznego kolegę z kolonij angielskich.

P. Loncke jest indywidualnością par excellence liryczną, łatwiej mu też przyszło próbować sił swoich w dziedzinie — na pierwszy rzut oka odleglejszej mu — a przecież jego duszy tak bliskiej. Oto pieśni Schumanna i Schuberta. Scarlattiego i t. d. śpiewał z głębokiem wniknięciem w ich uczuciową i nastrojową treść, oddając starannie każdą frazę i każde słowo niemieckiego czy włoskiego tekstu, dzięki doskonałej dykcji, jaką rozporządza. Swą niezwykłą wszechstronność w tym kierunku ujawnił koncertant w pełnem przejęcia się odśpiewaniu po polsku „Mów do mnie jeszcze...", co mu zjednało burzliwy aplauz rozgrzanej tem na dobre widowni.

Najwięcej interesującą częścią wieczoru była reprodukcja kilku ludowych pieśni murzyńskich w pięknem opracowaniu M. Burleigh'a, których swoiste piękno odsłonił p. Loncke z wielkim sentymentem.

Z niełatwego tu zadania akompanjatora wywiązał się p. dyr. Wallek-Walewski znakomicie.

Jul. Św.

Sukcesy polskich artystów malarzy w Paryżu.

Czas powojenny przynosi stale coraz większe sukcesy artystów z Polski, którzy przenieśli swoją twórczość na teren paryski. Sukcesy te mieliśmy już nieraz sposobność notować, przy każdej niemal większej wystawie sztuki w Paryżu, przyczem wychowankowie krakowskiej Akademji Sztuk Pięknych zajmują miejsce honorowe.

Na obecnej najnowszej wielkiej wystawie sztuki w Paryżu, która ulokowała się w „Salon des Tiuleries", obejmując 60 sal, wypełnionych obrazami i rzeźbami, znajdujemy wśród specjalnie wyróżnionych przez krytykę nazwiska artystów z całej Polski, między tymi głównie wyróżniające się nazwiska artystów z Krakowa. Tak przedewszystkiem znajdujemy w ostatnim zeszycie czasopisma artystycznego „L'Art Vivant" entuzjastyczne stwierdzenie talentu w pracach M. **Kislinga** (Krakowianina i wychowanka tutejszej Akademji) jako „wielkiego malarza", z reprodukcjami paru portretów, malowanych przez niego. Taksamo znajdujemy reprodukcję i mniej lub więcej pochlebne, ale w każdym dodatnie wzmianki, o dziełach **Makowskiego**, **Makowskiej**, pejzażach **Haydena** (który przed kilku laty w gronie kilku swoich krakowskich kolegów, uczniów prof. Pankiewicza, wystawiał w Towarzystwie Sztuk Pięknych w Krakowie), dalej Olesiewicza, Łewickiej, Melimuter, S. Mondschajna (wychowanka krakowskiej Akademji Sztuk Pięknych), Z. Kramsztyka. Wnosząc z nazwisk, Polakiem jest też niewątpliwie wzmiankowany pochlebnie między wystawiającymi swe dzieła artystami **Czerniawski**, a także satyryczny rysownik Jerzy **Gross, który** (choć nie wiemy tego napewno), wydaje się nam indentycznym z pracującym przed dobremi kilku laty w Krakowie Grossem, również rysownikiem satyrycznym, członkiem „Związku artystów-plastyków".

(Stm.)

Wystawa malarstwa polskiego w Sztokholmie.

Otwarcie wystawy malarstwa polskiego w Sztokholmie nastąpi 10 czerwca w Akademji Sztuk Pięknych. Dnia 2 czerwca odbędzie się w sali zebrań Akademji Sztuk Pięknych, w obecności ks. Eugenjusza, odczyt komisarza wystawy, dra M. Tretera, na temat „Klasycyzm i romantyzm jako problem polskiej sztuki".

Wystawę organizuje „Towarzystwo szerzenia sztuki polskiej wśród obcych". Protektorat wystawy objął ks. Eugenjusz, ks. de Nericie, brat króla szwedzkiego, znakomity malarz. Członkami komitetu miejscowego są: Dr. Axel Gauffin, dyrektor Muzeum Narodowego w Sztokholmie, prof. Oskar Björck, wiceprezes Akademji Sztuk Pięknych, konsul generalny Torsten Kreuger, inż. Georg Widell, sekretarz generalny komitetu wystawy, poseł Rzeczypospolitej dr. Alfred Wysocki. Komisarz wystawy, dyrektor Towarzystwa szerzenia sztuki polskiej wśród obcych, dr. M. Treter, wyjechał z Warszawy do Sztokholmu.

—0—

Ze sportu.

Konkursy hippiczne w Warszawie.

Donoszą z Warszawy:

W 2 dniu międzynarodow. konkursów hippicznych nastąpiła rozgrywka konkursu otwarcia, do którego było zgłoszonych 236 koni. 1) por. **Skupiński** Stefan na Naczelniku, 2) por. **Szosland** na Morincsie, 3) por. **Pietraszko** na Ibisie, 4, 5 i 6 nagrodę podzieli por. **Paszkowski**, por. **Sałęga**, por. **Biliński**, 7, 8 i 9 podzielili rotm. **Kopeć**, rotm. **Bujalski** i rotm. **Bobiński.** 10, 11 i 12 rotm. **Mitraszewski.** W konkursach parami o nagrodę Łazienek zwyciężyły pary: 1) p. Helena **Jurgielewiczowa** i rotm. **Królikiewicz,** 2) Adela **Skarzyńska** i por. **Szosland,** 3) **ks. Sapieżyna** i por. **Rojcewicz.** Do rozgrywek o 4 i 5 nagrodę stanęły 4 pary, z których p. Janina **Blociszewska** i por. **Zgorzelski** otrzymali 4 nagrodę. P. Zofja **Chodkiewiczowa** i por. **Okęcki** 5 nagrodę. W konkursie o nagrodę komitetu organizacyjnego przyszli bez błędu por. St. **Starnawski** na Jeruzalem i rotm. **Królikiewcz** na Dreamie. Rozgrywkę dalszą zwyciężył por. **Starnawski.** Nagrodę 3, 4 i 5 mając po dwa punkty karne podzielili rotm. **Królikiewicz,** mjr. **Toczek** i rotm. **Perczel Baninat Aladar (Węgry),** 6 nagrodę por. **Starnawski,** 7 por. **Gzowski.**

SPARTA (Kladno) — CRACOVIA.

W oba dni Zielonych Świąt, t. j. w niedzielę 5 i poniedziałek 6 czerwca b. r. rozegra Cracovia zawody towarzyskie z jedną z najlepszych amatorskich drużyn czeskich Spartą z Kladna. Drużyna ta gościć w Polsce będzie po raz pierwszy, toteż bliżej nie jest znaną tutejszej publiczności sportowej, wyniki jednak Sparty są doskonałą rekomendacją tej drużyny. Sparta z Pragi 2:1, 4:3, Slavia z Pragi 3:3 i 3:2, D. F. C. z Pragi 4:4 i 2:1, Rapid 2:2, Vienna Cricket 3:1 i 4:2.

POLACY NA ZAWODACH STRZELECKICH W RZYMIE.

W międzynarodowych zawodach strzeleckich o mistrz. świata, drużyna polska wzięła udział w strzelaniu z pistoletów. W konkurencji jednostkowej zwyciężył Sznyder (Szwajcarja) 532 pkt., bijąc rekord światowy. Polak Borzemski, zajął 21 miejsce, wynikiem 454 pkt. (nowy rekord polski). W konkurencji drużynowej wygrała Szwajcarja (2574 pkt.). Polska na siódmem miejscu (2015 pkt.). Drużyna polska zagubiła na kolei własną broń. Drużyna czeska wycofała się. Z drużyny portugalskiej stawał tylko jeden zawodnik.

Dział gospodarczy

Obniżenie stopy procentowej w obrotach prywatnych.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 1 czerwca (A). W najbliższym czasie **ukazać się ma dekret Prezydenta Rzeczypospolitej, nowelizujący rozporządzenie z 28 czerwca 1924 r. o lichwie pieniężnej w obrotach prywatnych.**

Dekret **obniża** dotychczasową normę **procentów pobieranych w obrotach prywatnych z 20 na 15%.** Pobieranie procentów **ponad tę normę bedzie uważane za lichwę pieniężną,** pociągając za sobą odpowiedzialność karną.

—o§o—

Rejestracja zapasów zboża.

Min. spraw wewn. rozesłało z końcem ub. tygodnia okólnik do wszystkich wojewodów w sprawie zarządzenia rejestracji zapasów zboża. Rejestracja ta dotyczy przedewszystkiem okręgów o większej produkcji rolnej. Wykazy rejestracyjne mają wojewodowie przesłać do M. S. W.

Celem rejestracji jest ustalenie ilości posiadanego jeszcze ziarna w kraju.

Z międzynarodowego rynku zbożowego.

Na giełdach międzynarodowych trwa od kilku tygodni zwyżka cen pszenicy i żyta, ostatnio występująca coraz silniej. Mimo tego zapasy wszechświatowe sa duże, a to głównie w Stanach Zjednoczonych i w Kanadzie. Jednakże pszenica, która obecnie jest tam magazynowana, jest wilgotna i sztucznie następnie suszona, tak, że nie odpowiada gatunkiem normalnej pszenicy.

Równocześnie stan tegorocznych zasiewów przedstawia się niepomyślnie i to przedewszystkiem w Kanadzie, a po części i w Stanach Zjednoczonych. Jednakże do tych wiadomości odnoszą się niektórzy kupcy sceptycznie, gdyż zainteresowany jest w tem syndykat pszeniczny Pools, który ma do zbycia duże zapasy wadliwej pszenicy. Lecz i w Europie stan zasiewów ozimych jest słabszy, niż był w jesieni r. ub. lub wczesną wiosną r. b. Na Węgrzech i w Jugosławji zimna wpłynęły hamująco na wzrost zboża, w Rumunji i we Włoszech wegetacja była powstrzymana przez suszę, w Rosji i w Polsce stan pszenicy, jes lepszy niż żyta. Jedynie tylko we Francji, Niemczech i Czechosłowacji, stan zasiewów ozimych przedstawia się pomyślnie. Te właśnie względy wpływają na zwyżkę cen pszenicy i żyta, pomimo, że w południowych połaciach St. Zjednoczonych rozpoczął się już sprzęt nowej pszenicy. Zapotrzebowanie pszenicy przez kraje importujące jest wciąż duże. W drodze z Ameryki do Europy i Azji znajduje się 10 mil. kwaterów pszenicy, t. j. cyfra o 100% wyższa, aniżeli w r. ub. w tym samym czasie.

—0—

Targi paryskie.

Impreza targów paryskich, aż do czasu wojny organizowana była dorywczo. Dopiero w r. 1917 w czasie wojny, urządzono na wielką skalę targi paryskie na Esplanadzie Inwalidów przy udziale 1.750 wystawców. Odtąd odbywają się one corocznie w drugiej połowie maja na terenie zburzonych fortyfikacyj przy t. zw. Porte de Versailles. Tegoroczne Targi obesłane były przez 6.500 wystawców i zajmowały teren 28 h. Ruch na targach był olbrzymi, przekraczał ruch zeszłoroczny, co samo już świadczy o wielkości imprezy, gdyż w r. ub. zwiedziło targi przeszło 2 miljony osób. Targi paryskie obejmują pokaz, niemal całej wytwórczości paryskiej, łącznie z produkcją rolniczą i artykułami spożywczemi. Poważne miejsce zajmują małe domki mieszkalne, zarówno murowane, jak drewniane. Jest to specjalność wyłącznie paryska. Parcelacja drobnych działek i stawianie nasępnie malutkich will pod Paryżem jest popularne. Rozwinięte środki komunikacji ułatwiają setkom tysięcy ludzi pracę w Paryżu, a mieszkanie poza Paryżem. Istnieje szereg firm trudniących się ułatwianiem zakupu terenu i stawianiem małych will, na pomieszczenie najczęściej jednej tylko rodziny właściciela.

Targi paryskie są przeważnie czysto francuskie. Z państw zagranicznych własne sekcje mają tylko Austrja i Włochy, zaś skromne oddziały Czechy i Węgry. Udział polskich wystawców nikły.

—0—

Diarjusz ekonomiczny.

— **Umowa kolejowa między Polską a Czechosłowacją** została podpisana onegdaj w Pradze. Pełnomocnikiem ze strony polskiej był p. Chodkiewicz.

— **Rozporządzenie, przedłużające rozporządzenia ceł wywozowych** na zboże i artykuły zbożowe do dn. 1 września br., ukazało się w „Dzienniku Ustaw".

— **Umowę handlową czechosłowacko-węgierską podpisano w Pradze.** Umowa oparta jest na klauzuli największego uprzywilejowania. Termin wypowiedzenia 6 miesięcy.

— **Konsumcja cukru w Polsce zwiększa się ostatnio** i dochodzi do 10 kg na głowę w stosunku rocznym. Świadczy to o wzroście dobrobytu ludności.

— **Reorganizacja departamentu akcyz i monopoli min. skarbu** ma niedługo nastąpić przez wyłączenie z tego departamentu wydziału spraw karnych akcyzowych, i połączenie go z wydziałem spraw karno-celnych departamentu celnego, w jeden wydział karny spraw akcyzowych i celnych.

— **Ożywienie ruchu budowlanego zaznaczyło się w ostatnich dniach** w okręgu poznańskim. Odczuwa się nawet brak murarzy.

— **Konferencje nad projektem nowego rozporządzenia o buchalterach** przysięgłych i księgach handlowych, dobiegają końca w min. skarbu.

— **Stan zasiewów w poszczególnych województwach ostatnio poprawił się,** dzięki sprzyjającym warunkom atmosferycznym, tak, że nie należy obawiać się nieurodzaju. Sadzenie nowych ziemniaków na miejsce wygniłych zostało już zakończone.

— **Ostatnio zamknięto w Łodzi wielką fabrykę włókienniczą S. Barciński,** gdyż robotnicy urządzali niemal codziennie kilkogodzinne strajki demonstracyjne, z powodu nieuwzględnienia ich żądań wypłacania im pensyj za 48 godzin tygodniowo, jakkolwiek pracują tylko 46 godzin.

— **Ożywienie w lubelskim przemyśle metalurgicznym panuje w ostatnim czasie.** Fabryki otrzymały dość poważne zamówienia nietylko wewnątrz kraju, ale i zagranicą.

— **Umowa zawarta w przemyśle węglowym gaśnie z początkiem czerwca.** Obecnie toczą się rokowania, celem jej przedłużenia na następny okres.

— **Ceny zbóż w Polsce zwyżkowały kilka dni temu** pod wpływem zwyżki na rynkach światowych.

—o§o—

Kronika ekonomiczna.

ROKOWANIA O KREDYTY DLA PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO. W ostatnich dniach bawił w Łodzi przedstawiciel amerykańskiej grupy finansowej, która zamierza udzielać kredytu polskiemu przemysłowi włókienniczemu przy sprowadzaniu bawełny amerykańskiej. Konferencja, która odbyła się onegdaj z rządem centralnego związku przemysłu włókienniczego, nosiła charakter przedwstępnych pertraktacyj i nie doprowadziła do konkretnych wyników.

WYDOBYCIE WĘGLA W TRZECIM TYGODNIU MAJA NA ŚLĄSKU utrzymało się na dotychczasowym poziomie i wynosiło 505.680 ton. Zbyt wynosił 511.245 ton, z czego eksportowano 174.294 ton. Zwały węglowe zmniejszyły się o 6 tys. ton. Niepokryte zapotrzebowanie wyniosło 1.2%.

NOWA TARYFA RUMUŃSKA DLA EKSPORTU PRODUKTÓW NAFTOWYCH. Komitet taryfowy kolei żelaznych rumuńskich opracowuje obecnie nową taryfę transportową, dotyczącą eksportu produktów naftowych. Wydaje się zdecydowanem, iż transport tych produktów, przeznaczonych na eksport będzie podlegać stawkom przedwojennym, pomnożonym przez 40; wobec czego stawka obecna będzie zmniejszoną o 50%.

POROZUMIENIE POLSKO-NIEMIECKIE W SPRAWIE LIKWIDACJI WIERZYTELNOŚCI. Między rządem polskim a niemieckim doszło do porozumienia w sprawie likwidacji wierzytelności, t. zw. titres de valeur. W myśl tego porozumienia rząd polski zaniecha na przyszłość likwidacji wierzytelności praw i tytułów o ile do dnia 1 kwietnia 1927 r. likwidacji już nie wdrożono. Deklaracja polska nie zwalnia likwidacji praw i wierzytelności powstałych z pożyczek zaciągniętych przez gminy w celu udzielenia zasiłków rodzinom zmobilizowanych. W sprawach hipotecznych należących do ustawy ubezpieczeniowej ustalono, że dysponowanie niemi aż do chwili osiągnięcia porozumienia w sprawie waloryzacji polic ubezpieczeniowych jest zależne od zgody rządu polskiego. Zwolnienie likwidacji nie odnosi się do nieruchomości i ich pertynencji. Rokowania te prowadzi imieniem rządu polskiego dr. Witold Prądzyński.

O U TWORZENIE KARTELU DRUTU I GWOŹDZI. Pertraktacje w sprawie utworzenia kartelu drutu i gwoździ, są nadal przedmiotem ożywionych obrad. Chodzi głównie o to, by nowopowstała organizacja obejmowała wszystkich producentów, aby w ten sposób można było utrzymać jednolitą politykę rynkową. Jedna z poważniejszych fabryk, dotychczas zachowuje się jednak opornie. W łonie samych członków istnieje zdanie, że trudności dadzą się usunąć, a tem samem powstanie Syndykatu jest kwestją najbliższych dni.

ROKOWANIA HANDLOWE POLSKO-ŁOTEWSKIE. Prasa łotewska donosi, że natychmiast po Zielonych Świątkach rozpoczną się rokowania handlowe między Łotwą a Polską. Już od kilku lat w sprawie zawarcia traktatu handlowego oba państwa czynią sobie wzajemne propozycje, jednak jak dotąd, nie odnaleziono wspólnej bazy do rokowań. Polska nie zgadzała się na żądania Łotwy udzielenia państwom bałtyckim i Rosji szczególnych ulg. Również polski system importowy zasadniczo wpływał na hamowanie rozwoju eksportu łotewskiego do Polski. Obecnie propozycje Polski zostały przyjęte i uznane za podstawę do dalszych rokowań.

LIKWIDACJA ZAKŁADÓW UBEZPIECZENIOWYCH. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 22. kwietnia b. r. upoważniło ministra skarbu do zarządzenia przymusowej likwidacji tych prywatnych zakładów ubezpieczeń, które nie posiadają odpowiednio ulokowanych funduszów, lub naruszają obowiązujące je przepisy. Obecnie minister Skarbu korzystając z tych uprawnień reskryptu z dn. 25 maja r. b. zabronił dalszej działalności ubezpieczeniowej Tow. Ubezpieczeń „Mazovia" S. Akc. w Warszawie i wystąpił do sądu o mianowanie likwidatorów.

PRZYWÓZ TOWARÓW Z NIEMIEC DO FRANCJI W KWIETNIU R. B. wynosił 353 mil. 607.000 fr. (w tym samym okresie czasu 1926 r. cyfra ta była mniejszą o 41,306.000 fr.). Wywóz z Francji do Niemiec wyniósł w kwietniu 1927 r. — 518,239.000 fr., w tym samym okresie czasu 1926 r. wywóz z Francji do Niemiec był mniejszy o 275,561.000 fr.

STAN FINANSOWY FRANCJI. Nigdy obroty między Francją i Ameryką nie były tak wielkie, jak w ostatnich czasach. Według ostatnich doniesień „Federal Reserve Bank", rezerwy złota zmniejszyły się w tym banku o 43 miljony dolarów, z czego sama Francja zakupiła 40 miljonów, pozostawiając je również jako rezerwę. „Banque de France" zakupił równocześnie w Londynie złota za 12 i pół miljonów dolarów, pozostawiając je również jako rezerwę. Nadwyżka kapitału we Francji spowodowana została wzmożonym ruchem turystycznym w ciągu ostatniego roku, korzystnym bilansem handlowym oraz intensywną działalnością amerykańskich kapitałów inwestycyjnych we Francji. Obawiając się, by nadwyżka kapitałów nie spowodowała zwyżki kursu franka, co w chwili obecnej byłoby nie pożądane, rząd francuski tworzy rezerwy w Ameryce i w Anglji.

Subwencje na badanie raka i chorób wenerycznych.

Polska Akademja Umiejętności udzieli kilku subwencyj z funduszu im. Pawła Tyszkowskiego, dla pracowników zajmujących się badaniami nad rakiem i chorobami wenerycznemi. W podaniach należy dokładnie określić zakres pracy, uzasadnić potrzebę subwencji i jej wysokość. Uwzględnione będą mogły być tylko podania osób, które wykażą się porzednią poważną działalnością naukową w tej dziedzinie lub dziedzinie pokrewnej. Podania należy wnosić do Polskiej Akademji Umiejętności najdalej do 20 czerwca b. r.

Tematy konkursowe. 1) Przemiana tkanki rakowej lub też innej, pobudzonej do nadmiernego rozrostu. 2) Wpływ hormonów, soków z tkanki płodowej, z tkanki nowotworowej lub witamów wzrostowych na powstawanie i rozwój nowotworów w różnych stanach ustroju, w szczególności u zwierząt ciężarnych. 3) Wpływ wzajemny morfologicznych składników tkankowych na powstawanie, rozwój i cofanie się nowotworów. 4) Praca doświadczalna z zakresu biologji i morfologji krętka bladego. 5) Sprawa odporności w kile. 6) Wskazanie nowych dróg w leczeniu kiły.

—0—

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.
Wydawca:
Spółka Wydawnicza „REFORMA"
Spółka z ogr. odp.

Województwo Krakowskie.
L: Ad. 7549 ex 1927.

OGŁOSZENIE
O ZAMIERZONEJ ZMIANIE NAZWISK.

1) Wolf Freudmann, urodzony 7 grudnia 1855 w Tarnopolu, syn ryt. Hudi Freudmann i Berla Fadena, drukarz w Krakowie, ul. Batorego 25.
2) Zygfryd Herlinger, urodzony 14 września 1878 w Trzebini, powiat Chrzanów, syn Juljusza i Joanny z d. Lewenrosen, st. asesor P. K. P. w Krakowie, ul. Topolowa 9.
3) Mojżesz Szaja 2 im. Kaiser, urodzony 13 grudnia 1901 w Krakowie, syn Pinkusa i Małki Chawy z domu Baranka, pomocnik handlowy w Krakowie, ul. Dietla 3.
4) Pinkus Kaiser, urodzony 3 maja 1871 w Krakowie, syn ryt. Henny Kaiser i Seliga Rittermanna, kupiec w Krakowie, ul. Dietla 3.
5) Selig Kaiser, urodzony 11 listopada 1897 w Krakowie, syn Pinkusa i Małki Chawy z domu Baranka, pomocnik handlowy w Krakowie, ul. Dietla 3.
6) Pinkas Knobloch, urodzony w roku 1877 w Zawadzie lanckorońskiej powiat Brzesko, syn Blimy, kupiec w Budapeszcie, VII Wasselenyj u. 17.
7) Abraham Leichter, urodzony w roku 1855 w Stobiernej, powiat Rzeszów, syn Szymona i Estery z domu Hanft, krawiec w Krakowie, ul. Stradom 3.
8) Dr. Izydor Leichter, urodzony 30 września 1895 w Krakowie, syn Abrahama i Reizli z domu Apsel, koncypient adwokacki w Krakowie, ul. Bonerowska 4.
9) Dr. Wilhelm Leichter, urodzony 1 maja 1891 w Krakowie, syn Abrahama i Reizli z domu Apsel, koncypient adwokacki w Krakowie, ul. Sobieskiego 19/II.
10) Abraham Leśkowitz, urodzony 5 lipca 1888 w Nowym Sączu, syn ryt. Sary Leśkowitz i Wolfa Fischa, kupiec w Magdeburgu, Kaiserstrasse 56 b.
11) Stanisław Maśnica, urodzony 6 kwietnia 1896 w Sierszy, powiat Chrzanów, syn Władysława i Agnieszki z domu Pipień, porucznik Wojsk Polskich w Krakowie, ul. Mogilska 10/II.
12) Szaja Orgel, urodzony 18 grudnia 1885 w Moskalówce, powiat Kosów, syn ryt. Perli Orgel i Jidla Paukera, ajent handlowy w Krakowie, ul. Syrokomli 7.
13) Józef Rebik, urodzony 1 grudnia 1883 w Preseka, powiat Trebou, Czechosłowacja, syn Jana i Katarzyny z domu Młynek, st. asesor i zastępca zawiadowcy Urzędu ruchu w Krakowie—Płaszowie.
14) Chaim Stricker, urodzony 9 sierpnia 1882 w Krakowie, syn ryt. Scheindli Stricker i Dawida Hauptscheina, kupiec w Lincu, Landstrasse 21

wnieśli prośby o zezwolenie na zmianę nazwisk rodowych a mianowicie:

1) Freudmann	na Faden
2) Herlinger	„ Herski
3) Kaiser	„ Rittermann
4) Kaiser	„ Rittermann
5) Kaiser	„ Rittermann
6) Knobloch	„ Goldmann
7) Leichter	„ Leuchter
8) Leichter	„ Leuchter
9) Leichter	„ Leuchter
10) Leśkowitz	„ Fisch
11) Maśnica	„ Orlewski
12) Orgel	„ Pauker
13) Rebik	„ Rzebik
14) Stricker	„ Hauptschein

Województwo podaje powyższe prośby do powszechnej wiadomości z nadmienieniem, że w myśl art. 4 ustawy z dnia 24 października 1919 Dz. U. Rz. P. Nr. 88 poz. 478 wolno w przeciągu 90 ciu dni od dnia ogłoszenia niniejszego obwieszczenia w Monitorze Polskim, wnieść za pośrednictwem Województwa Krakowskiego sprzeciw w przedmiocie zamierzonych zmian nazwisk do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Do sprzeciwu należy dołączyć metrykę urodzenia lub inne dowody wykazujące prawo osoby wnoszącej sprzeciw do używania nazwiska o które chodzi.

Kraków, dnia 27 maja 1927 r. 727

Za wojewodę: Łodyński.

Drukarnia „Ilustrowanego Kuryera Codziennego" — Kraków, Wielopole 1.